

בתקותי

שמרמו וישן משני חדש תוליוו היינו ככלומד תורה באמת ומחדש בה אזי הוא מוליו דברים עתיקין היינו רזין דאורייתא והבן:

עוד ירמוז ע"ד דאיתא בזה"ק אכלו רעים חילין דלא מתפרשין לעלמין. שמו ושכרו דודים ומנין מתפרשים וזמנין לא מתפרשין ואימתי לא מתפרשין כד אתנהיר להון נהירו דאנפין מרזא דעתיקא ואזי כל עלמין בחידו ובהירו דאנפין וזהו רזא דיחודא שהשכינה נתעלה וכן כל הנשמות קדושות האהווים בה ומשם נשפע כל ההשפעות וכל התענוגים שכולן נקראים חיים שהם סניפין לחיות האדם וזהו שמרמו וישן ותרגומו ועתיק. מפני חדש היינו כשיהיה התעוררת ג"כ מלמטה ואימתי כד אתנהיר נהירו דאנפין מרזא דעתיקא ואזי תוליוו פנים של התחדשות היינו שיהיה ג"כ יחוד למטה ואזי כל עלמין בחידו ונשפעין כל ההשפעות וכל זה הוא רק על ידי מדת אמת שמעוררים מלמטה בזה אתנהיר נהירו דאנפין וזהו ונתתי שלום בארץ שלם חסר ו' הוא מספר ש"ע היינו ש"ע נהורין. בארץ היינו ע"י מדת אמת כנוכר בתיקונים אמת הוא ר"ת הוא אלף מאתן תשעין שהוא ארץ והוא ע"ד אמת מארץ תלמה גם השכינה נקראת ארץ שהוא מלכות מדריג' תחתונה וממנה כל היראות נמשכו וכשיש יראה פנימיות אזי ממילא בטל ממנו כל היראות חיצוניות כי הם רק מדריגת התעוררת לבוא מהם אל יראה פנימיות וזהו ושכבתם היינו אפילו בשעת נפילת המוחין שמכונה בשם שכיבה והיינו בשעת קטנות ואין מחריד היינו אשפ"כ לא תלשרכו לשום יראה ומרדה חיצונית כדי להעיר לכם אל יראה פנימיות כי תמיד תהיו דבקים אל יראה פנימיות והבן כל זה:

חסלת ספר ויקרא

להקב"ה על מחנותיהם לכך אשפר שיראו שלא יהיה שלום בהם כי אין להם על מה לישא פנים להם לזה אמר הקב"ה אעפ"כ ונתתי שלום בארץ ודוק כי נכון הוא לפע"ד:

ורדפו מכס חמשה מאה. י"ל ע"ד הפשט דהנה לכאורה קשה'הא מרובה מדה טובה ממדת פורעניות וכאן מלינו שאפילו אינו בשוה עם מדת פורעניות כי בתוכחה כתיב ונסתם ואין רודף שאפילו לא יהיה רודפים אתכם ואעפ"כ ונסתם וכאן אמר ורדפו מכס וכו' י"ל לפענ"ד כי איתא בגמ' דהע"ה אמר ארדוף אויבי ואשיגם וכו' וחזקיה אמר אנא אהא שכיב בערסי ואנת קטיל והיינו מפני שהיה מחיירא לרדוף אולי יכשל באיזה חטא אבל דוד היה במעלה יותר אמר ארדוף וכו' מפני שלא היה מחיירא לרדוף כדאיתא בזה"ק יעו"ש וזה י"ל שהבטיח להם הקב"ה שתוכו למעלה גדולה שלא תראו מן החטא ולכך ורדפו מכס וכו' וכן ורדשתם את אויביכם וכו' וק"ל:

וישן מפני חדש תוליוו. י"ל בזה בדרך רמו ע"ד כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים רבי' ולא עוד וכו' ונעש' כמעין המתגב' והוא ע"ד משל מעין שהוא נובע כשואבין ממנו אזי מתגבר יותר וכשארין שואבין ממנו אזי נסתם המעיין וזהו וישן מפני חדש תוליוו היינו שיהי' דולה ומסקה מתורת רבו כדי שמכל פעם יתרבה מעיין החכמה של הרב מחדש וזהו מעלת העוסק בתורה לשמה שנעשה כמעין המתגבר היינו אף שאין לו מי לשאוב מימי תורתו אעפ"כ נעשה כמעין המתגבר הן בחכמה הן בכח ע"ד וקוי ה' יהליפו כח וכן מכל המעלות מתגבר והולך ואינו פוסק כלל וזהו וכנהר שאינו פוסק והבן:

עוד ירמוז כי התרגום פי' וישן ועתיק והוא

פרשת במדבר

דברים טובים ואי"ה כשיזכה ה' אותי ואהיה ברי' עדיף אפרש:

פרשת נשא

ובשמות תפקדו את כלי משמרת משאם. יש להעיר בזה השינוי שבכולם לא נאמר זה כ"א בבני מררי וי"ל בזה הטעם לפענ"ד כי הנה ידוע דארון נשא את נושאיו והיינו לגודל האור הרוחני שהיה בו ואף בדבר גשמי לא היו יכולים לסבול לשאת אותו כ"א משום הרוחניות שבו והנה בבני מררי היה המשא שבכולם וע"כ לזה הש"י ובשמות תפקדו את כלי משמרת משאם תפקדו הוא

ולא יבואו לראות ככלע את הקודש ומתו. י"ל הרמוז בזה ע"ד ששמעתי מן אה"ו זללה"ה שיש לפעמים שבא א' אלל הנדיק כדי ללמוד ממעשיו והנדיק הוא אזו בבחי' קטנות והוא מקבל ממנו כך ולא ידע לאזדהורי ב' וכמו שאירע שבא אחד אל הרב המפורסם מוהר"ן זללה"ה וראה ששהה אזו קאווע בטלית ותסילין ונסע לביתו והחיל לנהוג ג"כ כך וזהו אזוהרה ולא יבואו לראות היינו בשביל לראות את מעשיו ולקבלם תיכף ככלע את הקדש היינו שיש לפעמים שהוא בימי הקטנות ונכלע אזו הקדושה בו ולכך ומתו היינו שנפלו ממדריגתן לא יבואו לקבל זה כ"א שיראה זמן הגדלות ויקבל ממנו והבן זה כי קלרה דעת השומעים ולא הבינו ויש בזה

הוא לשון חיבור ויחוד כמו חייב אדם לסקוד והיינו שיחבר אותם אל השמות היינו הרוחניות שבכלי משמרת משאם ועי"ז יוכלו לסבול והבן :

לעבוד

עבודת עבודה ועבודת משא. לריך להבין זה שאין לו שום ביאור ורש"י ז"ל מתרץ זה ויש לזה לפענ"ד רמו נכון כי ידוע זה כמה בחי' יש בפנינו עבודה א' הוא עבודת חפלה כמו שדרשו ח"ל חיזהו עבודה שכלב זהו חפלה ואותם המקשטי' את השכינה כביכול בקשטי כלה בתורה שבע"פ ג"כ נקראים בעלי עבודה והעוסקים בסודות התורה הם נקראים ג"כ בעלי עבודה והם מחלדי חקלא וכו' א' מחלו פועל נדק נקרא כי כל אלו הם העוסקים בשכינה כביכול ב"ה בחיזה מדה שהם עסוקים בה כי מלכותה בכל משלה ונקראת בכל פעם בשם הפועלת ב' ד"מ לפעמים נקראת כלה ולפעמים שדה וכרם ולפעמים נקראת שושנה ודבר זה גלוי לבעלי הדעת בכל מקום ומקום לידע בחיזה שם להקרא אותה ליחדה שם וידוע שיש שושנינה דמלכא ושושנינה דמטרוניתא וכשהשכינה נקראת בשם עפר כמו הכל היה מן העפר והכל וכו' אז העבודה היא נקראת בשם למיחות ופירות וע"י מה היא הנמיחה בעפר ע"י מים ורוח ואש כשמתחברים אל העפר כמ"ש כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים והרוח את הארץ והולידה והלמיח' ונתן זרע לזרע ולחם לאוכל גם לריך ללמיחת הארץ כח המאורות שהם השמש והירח והם כח האש וכח האויר נמלא ע"י שלשתן כשמתחברים אל העפר נעשה מזה הולדה ולמיחה וכמו כן יש ג"כ צרוח וכו' כי הקב"ה וכו' הוא הנקרא הוי"ה וכו' כלול רוח מים ואש ולכאן יותר כי דחילו נקרא סוד אש ורחימו סוד המים ורוח הוא סוד המכריע סוד האמת ובהקבץ שלשתן אל יסוד התחתון הנקרא בשם עפר והיינו השכינה כביכול המולידה הכל מכח אל הפועל מזה נעש' כל ההשפעות וכל התולדות ברוחניות ובגשמיות וכל דבר מזה נהכוה כמ"ש הכל היה מן העפר והוא שמרמו עבודה עבודה ועבודת משא כי אותיות משא הם אותיות אמ"ש והוא אויר מים אש כנוצר בספר יציר' ועבודת עבודה היינו עבודת העפר שהם מחלדי הקלא ככדי להסיר משם כל מעכבי הנמיחה ונתן זרע לזרע ולהם לאוכל והבן זה. ויש בזה עוד הרבה דברים למשכיל בענין עסק התורה והעבודה ויש בזה כמה דברים ופתחים למשכיל וה' יראני נפלאות מתורתו הקדושה אמן :

ואיש את קדשיו לו יהיה. י"ל בזה ע"ד רמו ונקדים הפסוק מלאכתך ודמעת לא תאחר מלאכתך היינו ביכורים שנקראים ראשית והוא מרמו על המוהין לא תאחר לשון זרות שלא יהיה לאחר וזהו ג"כ את קדשיו היינו מוחין שנקרא בשם קודש לו יהיה היינו שיראה שיהיה לו לעצמו ולא ה"ו מסור ביד זר והבן :

יברכך ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך ויחנך.

לריך להבין הא ממילא ידעינון כשיאיר ה' פניו אליו בודאי יהיה לו חן ומאי טוב הצרכה ויחנך וי"ל ע"ד דאיתא בלוח"ה ע"פ ויתן ה' את חנו בעיני שר בית הסוהר היינו כי החן שהוא שורה על האדם הוא חסד עליון וקדושה עליונה ויש מי שאינו יכול להבין זה החן ולקבל אותו כי הוא אדרבה ההיפוך מזה וע"כ אמר שם ויתן ה' את חנו בעיני שר בית הסוהר היינו שהוצרך הקב"ה לשרות על שר הג"ל שיוכל לקבל חנו של יוסף ע"כ ע"ש בלוח"ה לשונו וזה י"ל ג"כ כאן ופיו' שזהו ברכה אחרת ויחנך היינו שיתן ה' חן בעיני כל ושידעו כול' מן החן שלך וק"ל :

עוד ירמוז ע"ד דאיתא בלוח"ה ק פרשת יתרו נדיקייא אנפיהן אנפי שכינתא ממש איהי באתכסיא ואינון באתגליא ואינון פנים דילה ממש ע"ש וזה י"ל הרמו יאר ה' השם יאר לך פניו כביכול כנ"ל שיהיה אנפך אנפי שכינתא ממש והבן :

וישם לך שלום. איתא בכתבים עשו גימ' שלום ע"ד שאמרתי כבר ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי לך אשר לך ופיו' רש"י כאן הודה לו על הברכות והיינו יהי לך אותיות כל אשר לך כי זהו כלל הברכה שצריך יצחק ליעקב וכן אמר יעקב כי חנני וכו' יש לי כל ע"ש במקומו וזה י"ל ג"כ כאן וישם לך היינו כלי שלום הוא מספר עשו הייט שיודה על הברכות :

עוד ירמוז וישם לך שלום. ע"ד דאיתא בלוח"ה ק ע"פ כי להמנו הם וכו' אינון גרמיהו מזמנין לאינון דמשדלין באורייתא ע"ש וזה י"ל שמרמו כאן וישם לך שלום הוא מספר עשו היינו שהוא ישים ויזמין לך פרנסתך כנ"ל והבן :

יירי ביום כלות משה להקים את משכן וימשח אותו ויקדש אותו ואת כל כליו. י"ל בזה צורך רמו כי ידוע שעבודת האדם העיקר הוא שיעשה עצמו מרכבה וכסא להשראת השכינה עליו כמ"ש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם לא תאמר אלא בתוכם וזהו ביום כלות משה כלות כלתה נפשי משה היא בחי' דעת והיינו כשמתאווה מי שהוא בחי' דעת להקים את המשכן היינו לעשות עצמו כסא ומרכבה לשכינה ב"ה וימשחם הוא לשון חכמה כמו שמן משהת קודש וקודש הוא חכמה והיינו ע"י השכל הוא מדבק א"ע בשכל הגעלם שהוא נשמה לנשמות אך שכתחלה השכל הוא מעורב בשעות והבלים ותאוות חול ובלתי אפשרי לדבק בו לה' כ"א ויקדש אותו היינו לשון קדושין כמו הרי את מקודשת לי שכוונתו הוא לאוסרה על כל העולם כהקדש רק לו בלבד. תהיה והוא בחי' אחד וכן נמי ע"י בחי' ירא' הוא מקדש ומגביל השכל שלו ומשרשו מכל הענייני עולם הזה בלתי לה' לבדו ומדבק את עצמו בחי' החיים ואת כל כליו היינו שממילא נעשה מקודש כל האברים שלו והבן :

בהעלותך

בהעלותך

בהעלותך את הגרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הגרות ויעש כן אהרן וכו'. ופי' רש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. הנה בכאן נריך להבין אל מול פני המנורה משמע על דבר שהוא כנגד המנורה והוא לריך ביאור גם ל"ל וכי דבר גדול ושבח הוא על אהרן שלא שינה ציווי של הקב"ה וי"ל בזה בדרך רמז לפענ"ד דהנה ידוע אהרן היה שושבינא דמטרוניתא והוא היה רודף לקרב נשמות ישראל אל השכינה כביכול ולכך היה רודף שלום כי היה בדרגא דאמת כי אהרן ומשה שקולים היו ולכך היה יכול להעלות נשמות של ישראל ולדבקם אל האמת אך קשה האריך היה בדרגא דאמת הא היה לריך לשנות מפני דרכי שלום לפמים אך דאיתא גסה"ק של הרב מפולגאה ע"ה מי שלא שינה מעולם כל ימיו אזי מותר לשנות מפני דרכי שלום והנה ידוע מנורה הוא שם דבר והיינו דלית לה אור מלד עגמה כ"א מה שמאירין בה והוא בחי' השכינה כביכול כי הוא בחי' לכה דלית לה מגרמה כלום רק מה שמקבלת אור מן השמש ושבעת הגרות הוא בחי' בת שבע כוללת נשמות של כל ישראל וזה י"ל פי' הפסוק בהעלותך את הגרו' היינו כשתראה להעלות נשמות של ישראל המכונים בשם גרות כמ"ש נר ה' נשמת אדם אל מול פני המנורה יאירו שבעת הגרות היינו שתרצה להעלות שיאירו וידבקו אל פני השכינה כביכול שהוא בחי' מנורה יאירו שבעת הגרות היינו כללות נשמות ישראל המכונים בשם בת שבע והעליה לריך להיות על ידך כיון שאתה דבוק אל האמת כנ"ל ויעש כן אהרן וכו' והוא שרימו רש"י בצחות לשונו להגיד שבחו של אהרן שלא שינה היינו דמכאן מוכח שלא שינה לעולם מימיו ולכך היה מותר לשנות מפני ד"ש והוא קאים לעולם בדרגא דאמת ולכך היה יכול להעלות נשמות קדושות של ישראל ולקרבם אל האמת והמש"י: **ע** פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו וכו'. ראו לשים לב על שנאמר בפ' זו שלשה פעמים על פי ה' ועל פי ה' וכראשונה נאמר ע"פ ה' יסעו וע"פ ה' יחנו ושני פעמים נאמר ע"פ ה' יחנו וע"פ ה' יסעו בוודאי לא לחנם נשתנה הלשון וגם הזכר שלשה פעמים דבר אחד וי"ל לפענ"ד בזה ע"פ ששמעתי אומרים בשם הרב המנוח מהו יהודא לייב פיסטיגר זל"ה ע"פ והוא ינהגנו עלמות היינו כעלם הזה ד"מ כשאביו לומד אותו לילך בתחלה מוליך אותו מעט בידו ואח"כ מניחו ומרחיק א"ע מעט מעט וכונתו כדי שילך התינוק בעצמו ומחמת זה הוא מרגיל התינוק בתנועות ההילוך וכן עושה כמה פעמים ובכל פעם הוא מרחיק א"ע יותר כדי להרגילו שילך בעצמו בלי שום סיוע והרחקה. והגמל הוא באביו מלכנו מתחלה נותן הקב"ה לאדם חנוג בעבודתו ומוליך בעצמו את לבו אליו ואח"כ מרחיק א"ע ממנו כדי שילך הוא בעצמו מעט ע"י השתדלותו והתפעלותו וזהו והוא ינהגנו עלמות היינו כעלם ותינוק הזה ע"כ וזהו בתחלת

עבודה בימי בחרותו ואח"כ כשנתגדל בעבודת הש"י הוא ג"כ בבחי' זה והוא בחי' קטנות וגדלות כידוע ובחי' הקטנות הוא ההרחקה כדי שיוכל לבא לבחי' גדלות ראשון וגדלות שני וכשהוא בקטנו ומבין זאת שהוא בבחי' ההסתרה ר"ל ומגעגע ע"י ומשתדל והולך ממדריגה למדריגה ומקרב עצמו בהליכה אל אביו שבשמים או בוודאי גם המדריגות קטנות שלו יש לו עילוי גדול עי"ז כי ממנו בא אל בחי' הגדלות ונעשה ממש כסא ומרכבה למדריגה העליונה ויש דרכים שונים ועמוקים בשם אה"י זל"ה המדריגות ההם מה הם עושים ומה הם מעלים ורמוזים בספר תולדות יעקב יוסף הכהן ע"ש וזהו מה ששמעתי בשם המנוח מוה' שאול זל"ה ממעוזבוז רמוז בגמ' חוקירו לנשייכו כדי שתתערתו נשייכו הוא לשון שכהה כמו נשני חלקים היינו כשנופל לפעמים לבחי' קטנות ושוכח בהשם אל תכוזו אותי לומר כי עוב ה' אותי הלילה ונשכחתי ח"ו רק אדרבה היא כי היכא דתתערתו היינו לבא אח"כ מזה למדריגה גדולה וזהו ג"כ אכן מאסו הבונים היתה לראש פינה וזהו שנאמר מי בן ליום קטנות וכו' והבן וזהו שרימוזה התורה הקדושה כלל כל בחי' עבודת האדם מעוררו עד עולם והוא שכתוב ג"ס על פי ה' בראשונה ע"פ ה' יסעו וע"פ ה' יחנו היינו כי היא תחלת עבודת האדם מה שהקב"ה בעצמו מוליכו וזהו ע"פ ה' יסעו ואח"כ מניחו וזהו ע"פ ה' יחנו שמה שהוא נופל ממדריגתו הוא ע"פ ה' שהניחו ומרחיק א"ע ממנו מעט בכדי שיורגל בעבודה לילך הוא בעצמו להתקרב אל אביו שבשמים וזהו הכלל שנותן בענין עבודת הבורא ב"ה ואח"כ מפרש שני פעמים ע"פ ה' יחנו וע"פ ה' יסעו והוא לרמוז על קטנות ראשון וגדלות ראשון וקטנות שני וגדלות שני וכו' יתורץ קושיית הגמרא שמקשה בשלמא ע"פ ה' יסעו וכו' ע"ש ולפי דרכינו יובן כי כשהוא ע"פ ה' הנסיעה אזי ג"כ החנייה הוא ע"פ ה' כי נעשה כסא ומרכבה כנ"ל והבן וזהו י"ל ג"כ הרמוז תרועה יתקעו למסעיהם כי תרועה יש לו ב' פרושים א' לשון שבירה ב' לשון חיבור כמו ותרועת מלך בן וכמו תרועם בשבע ברזל והוא שמרומו למסעיהם היינו הנסיעה וההליכה ממדריגה למדריגה הוא ע"פ תרועם היינו לשון שבירה הלילה וחס היינו כשנופל לפעמים לקטנות ועי"ז נעשה חיבור וכסא ואחד באחד יגשו כקטן כגדול והבן ואזי נעשה פי' תרועם לשון חיבור ויחוד כנ"ל והבן:

ותקעתם תרועה שנית וכו' יתקעו למסעיהם. י"ל בזה בדרך רמז כי כמו שהתורה מורה דרך לידע מה לעשות כן התורה ג"כ מורה דרך בעולמות עליונים להיות הולך ממדריגה למדריג' ומעולם לעולם וכשהוא משיג זכות ובהירות התורה הולך בעולם שהוא זך ובהיר וזהו תרועה תורה ע' היינו שיש ע' פנים לתורה יתקעו לשון חיבור למסעיהם היינו שע"י אור התורה הולך ונוסע מעולם לעולם והמשי"ב:

ובהקב"ל

בהעלותך

מחשבות בלב איש ועלת ה' היא תקום וזריך להבין כי לשון תקום משמע לאחרים וזהו אין שייך כאן והיה ראוי לומר ועלת ה' קמה והענין הוא כי יודע ה' מחשבות אדם כי המה הבל ושמעתי מן הרב המנוח הוהתיק מהו' מנחם מענדיל מפרעמסלין יודע לשון שנייה כמו יודע בהם את אנשי סוכות והיינו כשאלם מלייר במחשבתו השם הוי"ה ב"ה אזי הוא משבר כל המחשבות רעות וזרות והוא שאמר ה' היינו הוי"ה ב"ה יודע מחשבות אדם כי המה הבל אותם המחשבות שהם הבל ע"י שם הוי"ה הוא משבר אותם כמ"ש האר"י זללה"ה ודברי פי חכם חן ואני אומר לפי אשר קבלתי כי כל המחשבות הם קומות שלימות והמה באים לאדם לפי שרואים תיקונים וכשאלם מתבונן בזה ויודע כי השם ב"ה וב"ש הוא שורש לכל המחשבות וממנו באים כל המחשבות ומחזירם לשורשם כידוע ממארי אבא זקני זללה"ה ומתהפכים כל המחשבות לטובה ומעלה אותן לקדושה והוא שאמר הכתוב ה' יודע לשון זיווג ויחוד מחשבות אדם כי המה הבל היינו אף שהמה מחשבות הבל כשמייחד אותם להקב"ה המה מתייחדים והוא ג"כ שאמר הכתוב רבות מחשבות בלב איש ועלת ה' היא תקום היינו מקימם אותן המחשבות של הבל שנקראים נופלים כי אין להם על מה שיסמוכו וכשממשך אליהם חיות אלוהות כידוע אזי הוא מקימם מנפילתם וזה י"ל ג"כ שרימוזה תורתנו הקדושה ויסעו בראשונה ע"פ ה' כי הדיבור נקרא בשם נטיעה כידוע והשתיקה נקראת עמידה והוא שאמר ראשית התחלת עבודה יראה שיהי' דרך כלל לשמה לשם השכינה כביכול הנקראת פי ה' כידוע ואם אח"כ באים לו מ"ז הסורדים אזוהו הוא ביד משה היינו הדעת הוא הידים שמגביה בסוד הדעת אח המחשבות לשורשם כנ"ל ה' יודע מחשבות אדם וכו' והמשכיל יבין :

וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן עליו כי ידוע שע"י קדושת המחשבה שמקדש מחשבתו ומדבק' תמיד להש"י ב"ה ממילא נתקדשו כל האיברים כי גופא בשר רישא גרירא וממילא נעשה מרכבה שלימה מוכן להשראת עליו קדושת אלוהות. וזה י"ל הרמו בססוק וברדת הטל היינו נקודה עילאה שהוא מחשבת עילאה כשיורד על המחנה היינו האברים. לילה שהם גשמים והשמים והיינו כשמקדש ע"י מחשבתו כל האברים ועושה עצמו מרכבה לשכינה ב"ה אז ירד המן עליו היינו קדושות א"ם שהוא נותן מזון ושפע לכל עלמין בגשמיות וברוהגיות הוא נותן שפע וקדושה ג"כ לכל העולמות שהוא מהיה כל עלמין ושורה עליו השראת קדושות אור השכינה כביכול מהתפשטות א"ם והתרגום מפרש מנא והוא מספר ז"א שהוא יחוד הוי"ה ואלדנ"י וזהו השפע שמשם יורד עליו והמשכיל יבין :

ויצעק משה אל ה' אל נא רפא נא לה וזריך להבין לכאורה הא לריך שם ההולה ושם

ובהקהיל את הקהל תתקפו ולא תריעו י"ל בזה ע"פ שמעתי אומרים בשם הרב המנוח מהו' נחמן הראדינקער ז"ל כי כשאלם הוא בקטנות ויודע ומבין זה יבין כי בוודאי יש בעולם שהם אז בעת ההיא בבחי' גדלות ויכלול את עצמו עמהם וזה י"ל שמרומם בפסוק ובהקהיל את הקהל היינו כשהקהל הם ביחוד ונאהבה ומקורבין אחד אל אחד אזי כשאלם הוא לפעמים בבחי' קטנות אעפ"כ לגדלות יחשב בהכלל עצמו אל הכלל ושם י' בוודאי בחי' גדלות אזי נמשך אליו ג"כ וזהו תתקפו ולא תריעו היינו לא תחשב לבחי' שצירה וקטנות רק נעשה מזה חיבור ויחוד וזהו בחי' חסד ביה' תקיעה ולא בחי' דין וקטנות וזהו ולא תריעו והבן וגם יש עוד בזה דרך עמוק בשם אח"ז זללה"ה ומובא בספר תולדות יעקב יוסף כשאלם הוא בקטנות הוא כדי להעלות מדריגת השפלי' והתחזוטים וזהו ובהקהיל את הקהל דהיינו העם היינו מדריגת השפלים הנקרא בשם עם אזי יתקפו ולא תריעו נעשה מבחי' תרועה בחי' תקיעה והרמו בזה להקהיל את העם :

וכי תבואו מלחמה בארצכם על הצר הצורר אתכם והרעותם בחולות ונוכרתם לפני ה' חלקיכם ונושעתם מאויביכם י"ל בזה בדרך רמו ע"פ שאמרתי על ש"ס דברכות כל המשתף ש"ס בלערו כופלין לו פרנסתו וכו' עיין לעיל פ' בחקותי ועתה נבאר לשון שם שמים בלערו דהנה גלוי וידוע כי הקב"ה נקרא שמים כמו ואתה תשמע השמים והשכינה נקראת שם כידוע והיינו כי היא נתהוו' משמים וזהו כל מחלוקת שהיא לש"ס וכו' היינו כדי לקשט השכינה שנקראת שם להכלל בסוד שמים סוד אחדות גמור כמו זכר ונקבה בראש ויקרא את שם אדם ושמעתי בשם הרב המניד המנוח מהו' דוב צער זללה"ה חולות הוא לשון חלי לורות ודברי פי חכם חן וזהו פי' המשתף שם שמים בלערו היינו שמחבר ומייחד לערו בלעור השכינה כביכול ומבין שבא לו מחמת שהיא מנעגעת לבא לבחי' שמים שיהי' בסוד אדם שלם זכר ונקבה בראש וכל ההסרונות הם באים משם בכדי לייחד ולהתפלל על הסרוגים כידוע מכמה מאמרים ואז כשמבין זה ומתפלל על צער השכינה כביכול אז בוודאי ממלאין לו בקשתו וכופלין לו וכו' כנ"ל בפרשת בחקותי ע"ש וזה י"ל שמרומם בפסוק וכי תבואו מלחמה בארצכם וכו' והרעותם היינו תהדרו לער שלכם בחולות היינו בחלי לורות היינו לער השכינה כביכול שיש פירוד למעלה והם שני חלי לורות שם ושמים המנעגעים להתקרב ולהתייחד אחד אל אחד אזי בוודאי אם כה תעשו באמת אזי ונוכרתם לפני ה' חלקיכם ונושעתם מאויביכם וכמו שאמר אח"ז זללה"ה משורש כי כל המלחמות שבעולם היא מחמת שמלכות היא בלא יהוד ר"ל וכשנעשה יהוד אזי יתפרדו כל פועלי און : **ויסעו** בראשונה ע"פ ה' ביד נושה י"ל בזה רמו בענין החפלה ותחלה נבאר הפסוק רבות

בהעלותך

הפסוק וכל אדם לא יהיה באהל מועד צבאו לכפר בקודש והבן ויש עוד בחי' אחרת לעובד ה' שצריך לכלול עצמו עם כל הנבראים משלשול קטן עד רעם אשר בלבנון וכמאמר דמהש"ה הללו את ה' מן השמים וכו' הללו את ה' מן הארץ וכו' וכן צריך לחבר עצמו עם כל הנשמות כידוע מאח"י זללה"ה ולכלול עצמו עמהם והם ענוו כמו שאמר ז"ל כי בכל אות ואות יש עולמות וגשמות וכו' והוא שמרמו הפסוק שני הבחי' אלו שצריכים להיות בעובד ה' וזהו שלח לך אנשים תרגום של ויפסע וישלח וזהו י"ל שתפשיט ותסיר ממך כל האנושות ויתורו את ארץ כנען והיינו שלא תשאיר לך רק מה שצריך לחיבור השכינה כביכול ולזה צריך קירוב ורצוי אנשים ע"פ שאמרתי במ"א קירוב לצדיקים נאה להם ונאה לעולם כי לפי רצוי האנשים העובדים את ה' יותר מתגלה אליהם אור השכינה כביכול כמ"ש בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך ותרגומו בכל אתר לתשרי שכינתי וכו' כי ידוע מאמר חו"ל צדיקים לפני השכינה דומים כנר לפני האבוקה וממילא לפי רצוי הנרות יתרבה אור האבוקה שהיא השכינה כביכול ועיין במ"א וזהו ויתורו את ארץ כנען שהוא צריך לכלול עצמו עם כל האנשים ועם כל הנבראים והכל להעלות לשורשן לתיקון השכינה כביכול. איש אחד וכו' בזה מרמו על הבחי' הב' שהיה רק איש אחד ובזה יעורר כי יהיה השם ב"ה ג"כ במדה זו איש אחד דהיינו ה' אחד בני לבושין וזהו הכפל שני פעמים איש אחד. למטה אבותיו תשלחו פי' עי"ז תרים הכל ותטה אותם לבחי' מוחין. שהם בחי' אצות והבן ויש בזה התעוררת להבין בחי' התפשטות הנשמות בשעת חפלה וה' יהיה עמנו להיות אנהנו ולאלינו מן העובדים ה' באמת:

עוד ירמוז דרך מוסר השכל ע"ד מאמרם ז"ל לעולם ירא' אדם לעצמו כאלו כל העולם כולו חציו זכאי וחציו הייב עשה מצוה א' אשריו שהכריע עצמו ואת כל העולם לכף זכות עשה עבירה א' וכו' ע"ש עוד ענין אחר לעורר ע"ז כי ידוע שכל העולם כולו בכלל הוא אדם שלם ובפרטות יש עיני העדה ראשי העדה רגלי העדה וכן שאר בהינות ובכללם הוא פרצוף שלם ולכן כל שלימות העולם תלוי באיש אחד כשפוגם ח"ו אזי פוגם בשלימות העולם ונתפשט הגעע מחציו בכולו כדאיתא משל במדרש באחד שעש' נקב בספינה ושאלו אותו למה אתה עושה זה והשיב תחתי ובמקומי אני נוקב והתחילו ללחק בו כן הוא הדבר ג"כ בכללות נשמות של ישראל האמונים בשורש אחד כ"א לפי בהינתו וכל אחד ואחד תלוי בו שלימות העולם כולו וזה י"ל שמרמו הפסוק שני הדרכים האלו שצריך כל אדם להשים לפניו תמיד והיינו איש אחד שכל העולם כולו הוא רק איש אחד כנ"ל בכללות אדם שלם איש אחד למטה היינו שאיש אחד יכול להכריע ולהטות את כל העולם כולו לכף זכות או להיפוך ח"ו וכל שלימות העולם תלוי בו. למטה

אח וי"ל בזה שיש רמז לזה בדבריו אלו נח בנמי מרים יוכבד וק"ל:

פרשת שלח לך

איש אחר איש אחד למטה אבותיו תשלחו כל נשיא בהם י"ל בזה בדרך רמז דהנה ידוע כי הקב"ה המניח את העולם מאין ליש והם בחינת מחשבה ובחי' מעשה ודיבור אשר הם מושגים ומורגשים וזהו בדבר ה' שמים נעשו העשיה היה מדיבור והבן. וכן ברא את האדם בחי' נשמה הוא חלק אלוה ממעל בחי' אין שאינו מושג כדאיתא בש"ס מה הקב"ה רואה ואינו נראה וכו' ובחי' גופניות המורגש ומושג וכשאלם מדבק עצמו לבחי' גופניות וגשמיות אזי הוא מסריד עצמו מאור השכל שלו וכן הוא בספרי יריאים כשאלם רוגה לחסוף אזי נשמתו מסתלקת ממנו ולכך נקרא הטא לשון חסרון שמחסר ממנו אור נשמתו ח"ו וכן כשאלם מתדבק בכל כוחותיו לבחי' אור שכלו נעשה מזה כל הגופנים שלו שכליים כמו הת"ה שיחתן צריכין לימוד וכן כל דבריהם כנחלי אש שלהבת פי' כל דבריהם ועסקיהם הגשמיים הם קשורים בנחלת שהוא אור השכל שורש לכל הדברים וכן היה בחי' משה רבינו ע"ה לא התפרד מכוחותיו הגשמיים בדברו עם ה' כמ"ש ושכ אל המחנה עבמ"א וכמו שאלם עושה למטה כך מתעורר לעילא ומתיחד אלופו של עולם לבחי' יש וממילא בא זה לכל העולמות שהם נתהוו בחי' יש מאין וזה י"ל שמרמו הפסוק איש אחד היינו כשאלם עושה שנעשה אללו איש אחד היינו שנועשה אחד וזהו "איש" א' ויש והיינו שנעשה הבחי' גופנית שלו ג"כ בחי' השכל והנשמה כנ"ל וממילא מעורר שנעשה גם כן הקב"ה איש אחד כנ"ל והבן. וזהו למטה אבותיו תשלחו פי' כי העולם העליון שממנו נתהווה העולם המקבל נקרא בשם אב כי הוא שהוליד אותו וכולם בכלל נקראים בשם תולדות לא"ם ב"ה כמו המים מגדלין צמחים ונקראים המים אביהם המולדין אותם ועילת על כל העילות לגבי כולם עיין בתיקונים וזהו למטה אבותיו תשלחו היינו ע"י שאתם עושים אלליכם למטה איש אחד מזה תשלחו מ"ג לכל העולמות מאין תכלית עד א"ס להיות שם ג"כ כבנים לאביהם המעוררים מ"ג להוליד מוחין והבן. וזהו כל נשיא בהם היינו לכל הדברים וכל הבחינות אשר נחלצו מאין ליש וזהו אצותיות "נשיא" אין "יש הכל נתעלו מזה ועולים לשרשיהם ונעשה איש אחד והבן זה היטיב:

עוד ירמוז כי האדם הדולה לעבוד ה' באמת צריך שיהיה לו ב' בחי' א' יחוד המעשה דהיינו כאלו רק הוא לכדו בעולם וכן הקב"ה מגלה אלי בלי לבושין וכמו שאמר הרב ר' נחמן הארירי ענקר ז"ל ואיש אל יעלה עמך כשירצה לעבוד את ה' אזי היה רק לכד ולא יעלה עמו איש כנ"ל ועש"ז הבחי

שרח

היראה פנימיות שהיא השכינה כביכול כחבר במ"א וכשיש יראה פנימיות אזי אין לריך עוד לירא יראה חיצונית וזה ג"כ אפשר נכלל בלשון הוהר כי אינון בגרמייהו מומנין וכו' והבן :

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם צינית וכו' י"ל בזה ע"ד ששמעתי מאח"ז זללה"ה ומובא בספר תולדות יעקב יוסף על הכרוז הבת קול היוצא מן השמים ומכרות ואומרה אזי להם לצריות מעלבונה של תורה ממ"נ כשאין שומעין אותה למה יולא ואמר שהם הרהורי תשובה הבאין לאדם בכל יום ויום וזהו מכחינת הבת קול והכרוז וכן כל כרוז היוצא מן השמים ויכל האדם להבין מבחי' מחשבותיו אם הוא בעל מחשבות קדושות ומשגיח על מחשבתו וע"ז רמזה התורה הקדושה כל בחי' האדם האריך להשגיח והאריך לעשות בעולם העבור והאפל והחושך הזה לפנות עצמו מחשבו אל הבורא ב"ה והאריך יתנהג כל ימיו וכל קורותיו ואודותיו בהם ירגיש ויביט כי למעלה ממנו עין רואה וכו' וכל מעשיו בספר נכתבים והוא בחי' א' למי שהוא חכם ויודע בדעת להשגיח על מחשבותיו אזי מחשבתו מעוררת אותו בהרהורי תשובה או כדומה לזה לעוררו להדבק עצמו בשורשו העליון ומי שאינו בסוג זה להשגיח על מחשבותיו כי לא וכו' כ"כ יש עוד דרך אחר להשגיח על מעשיו בני אדם באשר הוא שם ובאיזה מקום ובאיזה דור ויבין מזה כי זה מעשי האדם אשר בא לפניו הוא לעוררו וכן דיבורי בני האדם הכל הוא לעוררו כי כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו וכאשר יש בזה משל השכל באחד שהיה לו אשה מכוערת ומחמת ריבוי קישוטים שהיה לה היה נראית צעיני' כי יפת תואר היא וזכה דעתה עליה ונתן לו אוהבו חכם אחד ענה שיתן מרא' אחד בחדר משכבה עד מטתה וכה עשה ויהי בבוקר ותפסם רוחה בראותה פניה המכוערת כי אמרה כי ראתה איזה שד ואמר לה הבעל שזה היא בעצמה בלי לבושין וקאוסין ומהיום והלאה שקטה ולא גבה את עצמה וכן הוא הנמשל בכל מה שאדם רואה איזה דבר שאינו הגון חלילה יבין שבדאי מן השמים הראו לו הדבר שיש בו שמץ ממנו ויפספש צמעשיו וישבר לבו לפני הבורא ב"ה הכל לפי הענין והרבה יש מזה וכדומה לו בספר תולדות יעקב יוסף ומי שנותן לב ע"ז יבין ג"כ מזה לעורר עצמו לבורא ב"ה לכל ישכחו בטרדת הבלי הזמן הנוגד ועוד יש בחינה אחרת לאיש אשר בכל אלה אינו נותן על לבו לפקח על עסקיו אזי חלילה בראות איזה יסורים באים חלילה וחס על אחד או עליו אזי יעורר עצמו כאיש אשר יעורר משינתו לפקח על עסקיו וזהו שמרמזה התורה בנועם אמריה להורות את האדם הדרך אשר בו יקרב עצמו לבורא ב"ה וב"ש כדי שיהיה לו מה לכבוד כמאמרם ז"ל מי שטרח בע"ש וכו' אך מחמת חשכת עוה"ז אזי תודמה נוסלת עליו וע"ז נגמנה התורה"ק ענה טובה דבר אל בני ישראל ועשו להם צינית פי'

אבותיו היונו שיכריע כל העולם לכף זכות כמו האבות הקדושים שאברהם היה מדת חסד ויזחק מדת גבורה ויעקב הכריע לזד החסד והיינו מדת רחמים. תשלחו לשון שילוח המעיין כמו מעיין הממשיך ומתפשט לכל המקומות הנמוכי' כן תמשיכו חסדים ורחמי' ותכריעו לזד החסד כל נשיא בהם היינו כל מרמו כל העולמות וכל הנבראים כולם נשיא היינו ינשאו ויעלו. בהם היינו בישראל כי כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל ישראל וכשיש לישראל עליה ממילא יש עליה גם כן לכל הנבראים והבן :

ויהם כלב את העם אל משה. עיין באוה"ח שמקשה וכי אפשר לאדם אחד להשתיק ששים רבוא ע"ש מה שתירץ ולפי תירונו היה ראוי לומר מפני משה ולא אל משה וי"ל בזה בדרך רמו דהנה איתא בכתבים שכל התעוררות דלמטה הוא ע"י שם ב"ן חזו העלאת מ"נ כדי ליחדא השכינה עם ה' וידוע כי משה היה מרכבה להשם הוי"ה ב"ה כדאיתא בווה"ק יעקב מלצר ומשה מלגאו ומשה היה בחינת דעת של שם הוי"ה ב"ה וידוע ג"כ דהשם של כ"א הוא שורש נשמתו של כל אחד כמו נפש חיה הוא שמו ועיין בזה במ"א וזה י"ל הרמו בפסוק ויהם "כלב הוא מספר ב"ן ובודאי היה משם שורש נשמתו "והם בנימ' אדנ"י וזהו שמרמו שהיה מייחד ע"י שם ב"ן כנ"ל אדנ"י. אל משה היינו להוי"ה ב"ה שהיה מרכבה להוי"ה כנ"ל וזוה היה מעלה נשמות של כל ישראל והיה יכול להשתיק אותם מן הרע והבן :

אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם סר אלם מעליהם ואית' בווה"ק אינון בגרמייהו מומנין לאינון דמשתדלין באורייתא ע"כ ויש לסיים כל הפסוק עד"ו כי איתא בכתבים שיש ק"ך צירופי אלהים שבקדושה והשאר הם שמרים בקליפה וכתוב והלוחות מעשה אלהים המה נמלא מי שמשתדל באורייתא הוא דבוק בק"ך צירופי אלקים שבקדושה כמ"ש והלוחות מעשה אלהים המה והשמרים נוסלים ונכנעים תחת יד הקדושה והוא שאמר כי לחמנו הם היינו לאינון בגרמייהו מומנין וכו' והטעם כי סר אלם מעליהם אל הוא מספר ק"ך והיינו שהוסרו מהם הק"ך צירופים שבקדושה שזה היה מחיה אותם והיתה להם שליטה ולכך נשאר פגרים מתים ונכנעים תחת הקדושה וע"כ הם מומנין לאינון דמשתדלין באורייתא וע"ד מ"ש על פסל לך מפסולת של לוחות העשיר משה והבן :

עוד ירמו ששמעתי מן אח"ז זללה"ה כי יראה חיצונית הבא לאדם הוא רק כדי לעוררו ולהזכירו לדבק עצמו ביראה פנימיות וכשמדבק עצמו ליראה פנימיות אזי בטל ממנו כל היראות וזה י"ל שמרמו בפסוק אל תיראן את עם הארץ היינו יראה חיצונית כי לחמנו הם היינו כי השכינה נקראת לחם ע"ד להם אלהיו וכו' וזהו כי לחמנו הם היינו היראה חיצונית הוא רק כדי לעוררו

ללדיק אז הוא יכול לקשר כל העולם לקב"ה ואם לאו לאו ויש ראייה לזה מן הפסוק 'מפני הרעה נאסף הלדיק והלא הלדיק הוא במדריגה יותר גדולה במיתתו מן בחי'ו כדאיתא גדולים לדיקים במיתתם יותר מבחייהם וזהו נאסף לשון הוספה אך האמת הוא ללדיק יש הוספה והוספת רוח במותו רק להעולם הוא רעה ח"ו שאין להם התקשרות בגשמיות עמו וזה גלוי כי מחלוקת קרה היה על אהרן בשביל הכהונה כי הוא היה מבקש להיות כהן גדול ושכחו כהנים ורצה להכחיש מעשה בראשית כי אהרן היה מלך החסד ולו נאה להיות כה"ג שהוא מטעם דהסד אבל הוא היה מלך הגבורה ומדתו היה להיות בחי' לוי נתונים לבני אהרן היינו שיכנעו לפניו למען יכללו הגבורות בחסדים והוא רצה להפך המדריגות וזהו שאיתא בזה"ק ויבדל בין האור ובין החושך בין קרח ובין אהרן וזה היה ע"י יוס שלישי שהוא בחי' משה ע"ש בזה"ק באריכות וזהו כל מחלוקת שאינה לש"ש כגון מחלוקת קרה ועדתו היינו שביקש לסתור כהונת אהרן שהיא החסד ונבואת מרע"ה שהוא המכריע וכולל אש ומים שהוא בחינת שמים כנ"ל ומחלוקתו היתה לסתור זה וזה שלא לשם שמים והבן וזה י"ל העטם שאמר כאן הבדלו לשון הבדלה כמו ויבדל האמור במעשה בראשית פי' כשיבדיל את החסד והת"ת הכופים את הגבורות אזי להכות אש הגבורות ח"ו יכלה את כולם כי אין איש חסיד ואין איש לדיק מפואר וכשראה משה ואהרן זה ויפלו על פניהם כמו ענין נפילת אפים ויאמרו וכו' האיש אחד יהטא היינו כשהאיש הזה רוצה לחסור ולסלק אחד היינו אחדות המתאחד בין חסד וגבורה וממילא יסולק דאחיד בשמיא וארעא וחלילה אזי יהיה קנף על כל העדה מתגבורת הדינים לכן אמר הקב"ה לאהרן ולמשה. שלא רצו להבדל מתוך העדה אדרבה קרבו עצמיכם למדריגתם התחתונה וכן עשו והתקרבו עצמן עם העולם כולו ונעשה יחוד מתחא לעילא ע"י משה ואהרן ונמתקו הגבורות הקשים על ידיהם והקליפות כולם נפלו שהם מלך הדין אבל להלן היו מהלוקת ומלונות כל ישראל עליהם אחס המיתם את עם ה' לכן אמר הרומי למדריגתם הגדולה כמו הוספ' הג"ל שלא יהיה התקשרות להעדה עמהם כמו רומה על השמים אלהים שהוא לשון הסתלקות לעילא ואז ואכלה אותם וכו' ח"ו לכן נפלו שם ג"כ על פניהם בסוד נפילת אפים כנ"ל להוריד עצמם למדריגות התחתונות להעלותן ומהמח' חלישת כוחי לא יכולתי להאריך ולפרש וה' יחיר עיני בתורתו תורת אמת:

א לזכר זה ע"ד הפסוק נער הייתי וכו' ולא ראיתי לדיק נעזב וזרעו מבקש לחם כל היום חונן ומלוה וזרעו לזכר' לחם היינו כתפלת יעקב אבינו ע"ה ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש לחם לאכול דייקא ובגד ללבוש דייקא לחם דמהימנותא ולא דבר אחר כמו ששמעתי בזה מן אה"ו וללה"ה דמי שמת ואין לו בן אינו יכול למיעל לפרגודא דלעילא

הסתכלות ולהם ממש היינו בחי' המחשבה של אדם ועשה מזה הסתכלות כנ"ל ואם לאו בר הכי הוא אזי על כנפי בגדיהם לדורותם פי' כמשל במראה הנ"ל והיינו כל המכסים והבגדי' היינו הבגידות והרשעות שרואה בעולם מזה ישורר עצמו כנ"ל וזהו ונתנו על צינית היינו להסתכל בזה. סוג ג' שגם בזה אין די לו לעורר עצמו משינתו ותרדמתו אזי ישורר עצמו בפתיח תכלת הוא לשון יסורים ר"ל שמכלה את הגוף דהיינו כשרואה יסורים חלילה על העולם או עליו ח"ו אזי והיו לכם לצינית. אז י"ל הכנף פתיל תכלת כי לדיקיא אינון שלוחי דמטרוניתא ומחסרונו יבין להתסלל על חסרון השכינה כביכול והוא שמרמו פי' הצער שלו והמכסה היא פתיל מחובר בתכלת שהיא השכינה ומוזה יבין להסתכל ולהניץ באיזה דרך ישורר עצמו להתסלל על חסרונו וזהו והיו לכם לצינית ולכן הכה"ג היה לו ניץ נור הקודש פי' הסתכלות במחשבתו ושכלו הנקרא קודש על כל הדברים ועליו נכתב פתוחי חותם קודש לה' והיה על מצחו תמיד להורות כי מחשבתו לריך להיות נחה וזכה והמש"י :

פרשת קרח

ויקח קרח לבאר הגמרא כל מחלוקת שהוא לשם שמים סופו להתקיים וכו'. כי ידוע הוא כי אש ומים ממחלוקותן נעשה בחי' שמים וזהו שמים מאש ומים כדאיתא בזה"ק פרשת תרומה ע"ש וידוע כי בחי' ברית נקרא שלום כמו הנני נותן לו את בריתי שלום ועליו קיים העולם כדאיתא כל העולם כולו עומד על עמוד אחד ולדיק שמו שהוא בחי' יסוד וברית שהוא שלום ומחלוקת שמיא והלל היה ג"כ משני בחי' הללו וזהו סופו להתקיים היינו כי סופו של שמים נקרא בחי' ברית הוא בחינת שלום שעליו העולם קיים וזה י"ל הפירוש בגמרא כל מחלוקת שהוא לשם שמים היינו שיתקן שם הנקרא שמים ובחי' שמים יש בחי' בסופו הנקרא שלום וממילא הוא מתקיים והמש"י :

הבדלן מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרגע. יש להעיר בזה שכאן נאמר הבדלו ולהלן נאמר הרומי מתוך העדה. וי"ל לפענ"ד כי זה גלוי שכל העולם כולו עומד על עמוד אחד ולדיק שמו כמונח לעיל ומהו בחי' לדיק כי הוא מקשר ומייחד כל העולמות לקב"ה ית"ש וממשיך לכולם חיות אלוהות וזהו שחרנס אונקלוס דאחיד בשמיא ובארעא היינו שעושה אחדות בין השמים שמים לה' ובין הארץ אשר נתן לבני האדם לעובדה ולשומרה וע"י הלדיק נעשה התקשרות ואחדות גמור ביניהם וזה דאחיד בשמיא ובארעא וכוה יש לבאר ענין רכה בנ"ח שאמר לדידו תזי לי היכא דנשקי ארעא ודיקעא בהדדי היינו כנ"ל ע"י הלדיק יש להם נשיקה וקירוב ואחדות ביניהם וכבר נתבאר זה לעיל בדרוש ארוך והני מילי כשהעולם הם מקושרים

קרח

יהיו מקושטים שהם נגד ך"ד זירופי שם אדני"י וממילא יקשט כל הגוף ויהיה כל עצמותי תאמרנה ה' זכו' וזהו והיה מחניך קדוש היינו בהתקדש ך"ד ראשי אבריו ממילא יתקדש כל רמ"ח אבריו ותהיה תפלתו זכה וזלולה ויהיה דבוק בהש"י כנאמר ישא ה' פניו אליך זכו' ואם לאו ח"ו ושכ מאחר כך שלא יהיה עמך פנים בפנים וזהו אינו יכול להיות כ"א שירגיל עצמו מנעוריו לגרוע ממנו תאות הגשמיות תאות אכילה יתירה ושינה ותאוות משגל כ"א מה שהיא מן ההכרח ואז אפשר לו להיות הכ"ד ראשי אבריו קודש וממילא יתקדש כל רמ"ח אבריו כנ"ל כל עצמותי תאמרנה זכו' ויוכל לעבוד השם ב"ה בדביקות גדול כמו ששמעתי מן אדוני אבי וקיני זללה"ה מצוה גוררת מצוה מצוה לשון דביקות והתחברות לשון בלזותא הדא וזהו פי' מצוה דביקות להש"י פעם אחת גוררת מצוה היינו יותר דביקות ואז נמשך עליו שמן משחת קודש וזהו אשרי איש בעודו איש היינו מנעוריו לא הלך בעצת רשעים וזהו ג"כ מפני שיבה תקום היינו קודם השיבה רק מנעוריו תקום והדרת פני זקן היינו שתוכל להדר ולהתפאר פני זקן ולומר אשרי ילדותינו שלא בישה את זקנותינו כנוכר במ"א והנה אהרן היה כה"ג משוח בשמן משחת קודש והיינו שקידש כ"ד אבריו עד שנתקדשו כל רמ"ח אבריו בזה וזהו שנתנו לו כ"ד מתנות כהונה כנ"ל והיינו כשמך העוב על הראש היינו על ראשי אברים יורד על הזקן זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו כנ"ל שדיבק עצמו לחכמה וידוע בשם אה"ז זללה"ה שאמר בשם ספר ברית מנוחה שחכמה נקראת קברות התאוה והיינו כי מי שמדבק עצמו בחכמה אזי ממילא בעילין ממנו כל התאות גשמיות ולזה זכה לכ"ד מתנות כהונה והבן:

אי"ש אחד יחטא ועל כל העדה תקצוף י"ל בזה כמו שפירש"י על בוקר ויודע ה' זכו' כשם שא"א להפך מן בוקר לערב זכו' כן יש לומר הפי' בזה איש אחד יחטא לשון חסרון כמו קולע אל השערה ולא יחטיא היינו כמו שזה א"א לאיש לחסר איזה דבר מבריאות העולם ולהפוך אותו אחד שנאמר ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד כן א"א ג"כ ועל כל העדה יקצוף כי כל בריאות העולם לא נברא אלא בשביל ישראל וכשיהיה ח"ו קצף וכלה על כל ישראל ממילא יהיה בטל בריאות העולם והבן: **י**ושב אהרן אל משה והמגפה נעצרה ולכאורה קש' הא לא אמר לו כלום כששב אליו ואמאי הוא תולה בחזרת אהרן אל משה עלירת המגפה ורש"י ז"ל תירץ זה ע"ש ולי נראה לפענ"ד בדרך רמז כי ידוע דאיתא בכוונת לעצור המגפה ולבטלה ע"י שם מה"ש שהוא במילואו מספר מות ונמתק ע"י אלופו ש"ע ונעש' ואמת ע"ש והוא שמרמו וישב אהרן אל משה היינו זה השם ע"י זה והמגפה נעצרה והבן:

זרודת מחנה אהרן את בהונתם והור בהרז יומת

לפילא ואפי' מי שיש לו בן רק שאינו מהג עלמו כשורה או שיש לו כמה חסרונות הוא ג"כ חסרון לאביו כהאי עובדא בזוהר כבר ליואי ע"ש אבל להיפוך אם הבן הוא לדיק בשלימות המדות ואינו נחסר לו כלום הוי עליה ג"כ לאביו וזהו זרע אוחיות עור וזהו אור זרוע ללדיק ולישרי לב שמחה היינו דאתי ג"כ מעילא לתתא השפעה ושמחה לכן ואם לאו ח"ו הוא נחסף במקומו ואינו משפיע לתתא להבן כיון שאין הבן מעורר השפעה מתתא לעילא ואין להם התקשרות יחד וזהו מפני הרעה נחסף הלדיק דלכאורה קשה מאי מפני הרעה שאין יכול לבא בשביל הלדיק המגין ולכך הוא נחסף כדי שיבא ח"ו הרעה הא גדולים לדיקים במיתתן יותר זכו' כנ"ל אבל הענין הוא שנחסף וגסתלק לעילא ואין להם התחברות עמו כנ"ל ויש מקום להענישם וכמאמר הרב מפולגאה ע"ה כמה פעמים שזהו פירוש ר"ח אומר משחרב בהמ"ק דיו לעולם להשתמש בשתי אוחיות שנאמר כל הנשמה תהלל יה היינו שלא יהיה להם התחברות עם המון עם כי סכנה הוא אבל לריך לעשות תחבולות וזהו על זאת יתפלל כל הסיד אליך זכו' רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו והנה אהרן היה מדת חסד שהיה משפיע חסד ממדת כהן ולויס היו מסטרא דגבור' ולכך אמר השם למש' נתונים נתונים המה לו זכו' היינו שיתחברו לחסד וימתקו הדינים בע"כ כמו ומלאך רע בע"כ יענה אמן וידוע השי"ת הוא מחדש בכל יום מעשה בראשית וכמעשה בראשית נאמר ויבדל אלהים בין המים אשר מתחת לרקיע זכו' וקרח היה מכחיש במעשה בראשית כתרנומו ואתפליג כדאיתא בזוה"ק דבשי למענד הלופא והוא שאמר הקב"ה למשה הרומז מתוך העדה דהעדה שיהיו להם עדיין חיבור עם משה ולא אתפלגו רק היה מלינים על משה ואהרן אתם המתם את עם ה' לכן אמר הקב"ה למשה ואהרן הרומז מתוך העדה לעילא כנ"ל שלא יהיה התקשרות עמהם ואז ואכלה אותם כרגע אבל בעדת קרח עצמו שכבר התפלגו ועשו הכדלה כמ"ש בזוה"ק דבשי למיענד חלופא לכן אמר הש"י הכדלו זכו' לשון עבר ר"ל כבר אתפלו ואתפלו ועשו הכדלה לכן אכלה אותם כרגע והוא שרימו הש"י למשה כמו שבטש בו ורימו לו בזה שאמר הרף ממני ואשמידם אף כאן רימו לו כן והזכיר לו לשון הכדלה ודוק בזה כי הדברים אינם כסדרן יפה וחסר הרבה והמשכיל יבין:

יי"ח רמו לפענ"ד בענין כ"ד מתנות כהונה הכתוב בפ' דהנה כ"ד ראשי אברים יש באדם נגד כ"ד זירופי אדני"י כדאיתא בס"י ארבע אברים צונים עשרים וארבע בתים רק בשם הוי"ה אינו כ"א י"ב זירופים מטעם ששני אוחיות שוים יש בו כידוע זה לי"ח וזהו אדני שפתי תפתח ר"ל שמתפלל שהדיבור היוצא ממנו הן בחפלה הן בד"ת יהיה מרנח זב"ד בשמות דהיינו ג"ד ראשי אברים

מנוחה זכו' וזהו אדני שפתי תפתח ר"ל שמתפלל

שגורה מלשון שגר לו דורון והיינו אם ניתנה לו התפלה במתנה ר"ל שיוכל להתפלל כי כשאינו יכול להתפלל היא מחמת מסכים המבדילים וכן כל החולשת ר"ל הוא מחמת קליפות וכשניתן לו התפלה במתן שיוכל להתפלל בלי שום מעכב ומניחין אותו ליכנס בהיכל המלך מלכו ש"ע אזי נבטלין כל הקליפות וכל המסכים המבדילים ואזי נתרפא כל החולשות ר"ל וזה י"ל ועבדתם בטעם אתנחתא כתיב היינו עבודי שנלב זו תפלה. עבודת מתנה אתן את כהונתכם היינו שיהיה ניתן לכם במתנה השירות שלכם ומהו המתנה זהו העבודה ומהו העבודה זהו המתנה שיתן לו שיוכל לעבוד במתנות כהונה כי ר"ד מתנות הם נגד ר"ד קישוטי כלה ובכל מתני' היה מקשט השכינה בקישוט א' כדי לייחדה כידוע אהרן הי' סוד שושבינא דמטרוניתא וכל מנמתו הי' עבוד השכינה כביכול וזה היה המתנה שלו שהיה יכול לעבוד עבודתו בהשתדלות השכינה כביכול ע"ד שכן מלוא מלוא היינו זהו השכר של המלוא המלוא עלמ' שזכה לעשות מלוא וכן הוא ג"כ בענין המתנות כהונה ע"ד כל המביא דורון לת"ח כאלו הקריב ביכורים וסוד ביכורים הוא גדול מאוד שמרמו בעולמות עליונים כדאיתא בזוה"ק וכשמגיע לעולמות התחתונים בהתפשטות משורש דלעילא נקרא מתנה ובשורשו הוא בחי' ביכורים בסודות המרומים זו וזה עבודת מתנה היינו זה יהי' עבודה שלכם המתנה שניתן לכם כנ"ל בשורשם הוא כאלו הקריב ביכורים כנ"ל וזה י"ל אני חלקך. אני היא השכינה והיינו משום שאני חלקך כנ"ל שהי' אהרן שושבינא דמטרוניתא ולכך בתוך בני ישראל כתרנומו מהנן די יהבית לך אינון אחסנתך היינו לכך יהיבת לך מתנות שהם כ"ד נגד ר"ד לירופי אדני והם כ"ד קישוטי כלה שרנוך לקשט השכינה ניתן לך הכ"ד מתנות כהונ' שהם ממש ר"ד קישוטי כלה והמש"י :

פרשת חוקת

זאת חוקת התורה ותרנומו דא גזירת אורייתא י"ל בזה לפענ"ד בדרך רמו ע"ד שאמר התייר הגדול הרב המגיד מוה' דוב בער זללה"ה על פסוק ותנזור אומר ויקס כי האמירה של הלדיק הוא כורת ומכרית כל הקליפות ותנזור לשון כרית' כמו לגזור יס סוף לגזרים ויקס הוא ע"ד שאמר הכה"ג הרב מוה' יעקב יוסף הכהן ז"ל כל ת"ת שאינו נוקס ונוטר כנחש וביאר כי הנחש היה לה ב' בחינות לאחד היה נושך ולאחד כשהיה מביט בה נתרפא ומי וכן ת"ח לריך שיהיה לו ב' בחי' אלו לאחד הוא נושך ולאחד הוא נוטר לשון שמירה מכל דבר רע ויוכל לרפאות ולהחיות למי שהוא נושך והוא ע"ד שאמרתי ע"ס ועל פיהם יהיה כל ריב וכל גע עיין שם במקומו כי בהם בהר ה' לשורתו ולכרך בשם ה' והוא ותנזור אומר ויקס היינו נוקס ונוטר תנזור בחי' נוקס ויקס הוא בחי' נוטר שאומר ומקיס

י"ל בזה בדרך רמו ע"ס דאיתא בש"ס העושה תפלתו קבע אין תפלתו תחנונים וזהו אם שגורה תפלתו בפי יודע אני שהוא מקובל ואם לאו היינו שלא נשלח דבורים בפיו האיך להתפלל רק הוא עצמו קובע לו תפלה אז יודע אני שהיא מסורף והיינו שאין תפלתו תחנונים והנה מסורף הוא כולל כ' עניינים או החולה ר"ל או התפלה היא מעורבת ומטורפת ואינה תפלה זכה ווי"ל הרמו בפסוק עבודת מתנה אתן את כהונתכם היינו העבודה והתפלה שלכם אני אתן לכם בתורת מתנה שיהיה שגור' בפיכם ולכן זהו הקרב יומת פי' לא יוכל להתקרב הסמאל שהוא אל זר לא לחולה ולא לתפלה כי יהיה התפלה שגורה ומקובלת אמן והבן : **ואני** נתתי לך את משמרת תרומתי איתא בש"ס בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה ואמר רחמנא שלך תהי' להסיק תחת תבשילך ע"כ והנה י"ל לפענ"ד רמו בזה ע"ס הידוע מהזוה"ק אית יראה ואית יראה אית יראה ה' והוא אולרו של הקב"ה ששם הקב"ה מניח כל אולרותיו דהיינו כל המדות מאירין בה ומשפיעין בה והיא יראת האמת שלא ע"מ לקבל פרס אלא בגין דאיהו רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין וכבר הא מילתא אמירה בשם אה"ז זללה"ה כי יראה ואהב' הם ממלאים כל העולמות מא"ס עד אין תכלית ולית דבר פנוי מהם עד שבאים חלילה למדריגת תחתונים ליראה ואהבה שאינם טובים חלילה וחם ומי שמדבק עצמו ליראת האמת אזי בעלים ממנו כל היראות תחתונים ושפלים והעונות כי מלכותו בכל משלה והוא חבן דמתח לאלמא והות טור רב היינו חכמה שנקרא הר וזהו ראשית חכמה יראת ה' וזהו יראת ה' בני ומלך ועם שונים אל תתערב ר"ל שירא את ה' ומלך בגין דאיהו מלך אשר מלכותו בכל משלה ועם שונים היינו אוחס המשנים את יראת ה' ליראת חיצונית אל תתערב עמהם רק שתהיה יראתך יראה פנימיות ועיקריות בגין דאיהו רב ושליט וכו' כנ"ל והיא הנקרא יראה טהורה כי היא טהורה ונקטה וזרעה זרע אמת ולשון טהור הוא כמו טהור יומא והיינו שמסלקת ודוחה כל יראות הרעות ואיתא בזוה"ק משל לשתי אחיות כשהטירה נכדקת הטמאה נידחת וטפלת למטה :

ברית מלח עולם. דהנה כשיש לדיק בעולם במעשיו ובמהשבתו הזכה הוא משכר ומבטל תאוות זרות מן העולם וזהו שמרמו ברית היינו הלדיק הוא בחי' מלח לעולם כמו מלח ממתק את הבשר שלא יסרית וסרחון הוא מסטרא אהרא כן הלדיק הוא בחי' מלח לחקן סרחון העולם לבעלו כמו תאוות רשעים תאבד והבן :

אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל ותרנומו מתנן די יהבת לך אינון אחסנתך וכו' ע"ס ונקדים לבאר. הפסוק ועבדתם עבודת מתנה את כהונתכם ע"ד אם שגורה תפלתו בפי יודע אני שהוא מקובל

חוקת

ומקיים אותו מנסילתו. וזה י"ל הרמז במה שח"א
 זאת חוקת ההורה לא גזירת אורייתא פי' הכריחה
 והמלחמה היא החורה שעי' החורה נכרתו כל
 הקליפות בשמים ובארץ והמשכיל יבין :

**ויאמר ה' אל משה עשה לך שרף ושים אותו על
 גם והיה כל הנשוך והביע אל נחש הנחושת**
 וחי. י"ל בזה ע"ד ששמעתי מן הרב המנוח מוה'
 יעקב יוסף הכהן ז"ל מפולנאי על הגמרא כל ת"ח
 שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח וביאר ז"ל כי
 הת"ח לריך שיהיה לו ב' בחינות היינו נוקם ונוטר
 חסד לשון נטירה ושמירה שיוכל לשמור שלא יקרב
 שום דבר רע ח"ו וגם נוקם מן אויביו ושונאיו וזהו
 כנחש שהיה לו ג"כ ב' בחי' אלו נשך הנחש זהו
 נוקם גם והביע אל נחש הנחושת וחי זהו בחי' נוטר
 ע"כ והנה האיר ה' את עיני בזה בדבריו הקדושים
 להבין הטעם לזה שלריך הת"ח שיהיה לו ב' בחי'
 הנ"ל ואמרתי שמוכרח הדבר אלל כל ת"ח שאי
 אפשר שלא יהיה לו ב' בחי' הנ"ל אם הוא ת"ח כי
 ת"ח הוא בדבוק בתורת ה' הורה אמת וההורה יש
 לה ב' בחי' הנ"ל כמאמר ז"ל זכה נעשה לו סם
 חיים לא זכה וכו' היינו כשלומד החורה לשמה
 ומכבדה נעשה לו סם חיים ואם לאו ח"ו וכו' והת"ח
 שהוא דבוק לתורה ונעשה אחדות גמור עם התורה
 נעשה הוא בעלמו בבחי' הללו סם חיים למי שדבוק
 בו ומכבד אותו נעשה נוטר לשון שמירה כנ"ל מכל
 דבר רע שלא יקרב אליו ח"ו וזאת לאו הוא נוקם
 אף שאין כוונתו לכך ממילא הוא כך כמו החורה
 הנ"ל וכמאמר ז"ל המבזה ת"ח אין רפואה למכתו
 ע"ש וזה י"ל הרמז זאת חוקת החורה היינו פרה
 אדומה היא הק של כל התורה כולה כי פרה יש לה
 ג"כ ב' בחי' הנ"ל וע"ד שאמרתי בימי חורפי עמא
 בכלי מתכות טהור בכלי הרש טמא בכלי הרש
 טהור בכלי מתכות ואמרתי בזה רמז כי יש נשמות
 ישראל המכונים בשם כלי הרש ויש שנקראים כלי
 מהכות ע"ד משל הכל היה מן העפר שכל דבר
 נעשה מן העפר ואדמה כלי חרש נעשה מן האדמה
 פשוטה וכלי מתכות שהם זהב וכסף ונחשתה היא
 ג"כ מן האדמה אך ממקום שאור השמש או אור
 טובים מאיר יותר ויש מקומות שמגדלין כסף ויש
 שמגדלין זהב ויש שמגדלין אבנים טובות הכל כפי
 אשר יפה עשה השם יתברך בחכמתו הנפלאה וכך
 הוא בחי' נשמות ישראל יש שהם בחי' כלי הרש
 היינו אות' שאינם כ"כ משירש גדול ואינם מאירים
 כ"כ ויש שהם בחי' כלי מהכות היינו אותה שהם
 נשמות קדושות משורש גבוה מעל גבוה ומאירים
 יותר באור לה ומלוהלה וזהו שמרמז טמא בכ"ח וכו'
 היינו בחי' גדלות והרחבה הוא מזיק מאוד לנשמה
 אך יש נשמות גדולות ורמות שלריכים הרחבה
 ביותר כדי שיהיה להם הרחבת הדעת ביוהר שיוכל
 להפס' ביותר ולא להיות בלמלוס ע"כ לריכין
 הרחבה וגדולות וזהו עמא בכ"ח היינו לנשמות שהם
 מדריגות תהונות הגדלות מזיק להם והוא טהור

בכלי מתכות היינו שה' לריכין הרחבה וגדלות טהור
 בכ"ח היינו שבירתן שלריכין להיות נשברין ונכנעים
 מאוד וזהו עמא בכלי מתכות טמא לשון סחוס
 היינו לנשמות גדולות הוא חסרון כשאין להם הרחבה
 שאור שלהם נסהם ואינו יכול להאיר בטוב מחמת
 שאין להם הרחבה כמו שהם לריכין וזהו ג"כ בחי'
 פרה אדומה שיש לה ג"כ ב' בחי' אלו שהיא מטרה
 עמאים ומטמא טהורים כנ"ל אותו שהוא טהור
 בטמאים היינו בנשמות קטנות הערך והוא מטרה
 אותם טמא בטהורים היינו בנשמות קדושות
 וטהורות הוא מסתים אור שלהן כנ"ל נמלא בחי'
 פרה הוא בחי' כל החורה כולה שבכל החור' הוא
 כך והבן ולכך שייך לומר זאת חוקת החורה ועתה
 נחזור לעניינינו ויאמר ה' אל משה עשה לך שרף
 שראיתי באיזה ספר שרף הוא ר"ח ששים רבות
 פירושים וזהו עשה לך שרף לך דייקא כי משה ממש
 הוא החורה כמ"ש ותרם אותו כי טוב הוא ואין טוב
 אלא חורה ושים אותו על גם היינו שתכנים אותך
 בפירושים טובים וחסדים שיש בחורה ואן יהיה גם
 כי על ידי החורה ופירושים יכול לעשות גם ולשנות
 הטבע הן לטוב הן להיפוך ח"ו כפי אשר מכנים
 החורה בפירושים אם טובים והסדים או להיפוך
 ח"ו והנה כאן היה וידברו באלהים ובמשה אז היה
 מה שהיה והנה כתיב בתורה ויגשכו העם וימותו
 ואח"כ כשאמרו חטאנו בזה ובך אז אמר הקב"ה
 עשה לך שרף ושים אותו על גם לשנוה הטבע לטוב
 והיה כל הנשוך והביע וחי וזהו גם מה שהיה ממית
 אותם הוא יחיה אותם ע"ד זכה נעשה לו סם חיים
 והנה יש בזה עוד דברים עמוקים ע"ד שאמר ח"ו
 זללה"ה נשיו הטו את לבבו וע"ד שאמרתי ואברהם
 זקן בא בימים וכו' ולריך התבוננה בדברים אלו כי
 הכוהב א"ל לפרש היטב מחמת עומק המושג ויש
 בזה ח"ו לחעות והמש"י דברים טובים וניחומים
 ועמוקים :

על כן יאמר בספר מלהמות ה' את זהב בסופה
 ודרשו חז"ל אהבה בסופה ע"ש. י"ל בזה
 לפע"ד שדרך רמז ונקדים לבאר הפסוק ה' אים
 מלחמה ה' שמו ופרש"י בשמו הוא נלחם וכו' פלאי
 ונראה לפענ"ד כי ידוע מה שכחוב בזה"ק אורייתא
 ושמה דקב"ה כולה חד וגם בגמרא איתא כל החורה
 כולה שמותיו של הקב"ה הם והנה בשמות הקב"ה
 כביכול יש כמה בחינות בהינת חסד ובחינת גבורה
 ונילוח ובדאי יש בהורה ג"כ ב' בחי' אלו כמאמר
 זכה נעשה לו סם חיים וכו' וכן אים ישראל כשלומד
 ההורה באמת ומקשר נשמתו בתורה ממש הנקראת
 אדם שמשם שורש נשמה צרמ"ח מ"ע ושם"ה מל"ת
 אזי ממילא יש לו ג"כ ב' בחי' הנ"ל להמית ולהחיות
 וכמו שאמרו בגמרא שמעו כי נגידים אדבר היינו
 דברי תורה נמשל לנגיד מה נגיד יש בו כדי להמית
 ולהחיות כך דברי תורה יש בהם להמית ולהחיות
 והיינו הת"ח יש צידו ע"י החורה להמית ולהחיות
 וכבר נזכר זה לעיל וזוה הוא מצואר מה שאמר

חוקת

ברצ הקדוש מוה' יעקב יוסף הכהן ז"ל על הגמרא כל ת"ח שאינו נוקס ונוסר כנחש וכו' וכבר נתבאר זה לפיל כי כמו הנחש שהיה ממית ומחיה כן הת"ח שיש בו כח אלוהי וכח התורה ישנו באמרי פיו בתורה להמית ולהחיות ועל ידו הוא נלחם מלחמות ה' למי שזריך להמית וגם להיפוך למי שזריך להחיו הכל ע"י נעשה היינו ע"י התלמוד חכם בהתדבקות לתורת ה' יש לו ב' בחי' הנ"ל וזה יש לפרש הרמו בפסוק ע"כ יאמר בספר היינו ע"י האמירה בספר ואמירה רכה לשון חבה או לשון מהשבה כמו ויאמר המן בלבו והיינו ע"י האדם שעוסק בתורה לשמה בחיבה והתדבקות מחשבתו לתורה באמת על ידו נעשה מלחמות ה' וע"י לוחם ה' בשונאיו וזהו בשמו הוא נלחם היינו ע"י הת"ח שדבוק בתורה שהוא שמו של הקב"ה הקב"ה לוחם בשונאיו כנ"ל. ואת זה בסופה ועוד יש בו ב' בחינות חסד ואהבה ג"כ והמש"י :

א יאמר ע"ד הנ"ל אך אין מדרש בלא חידוש ע"ד ה' איש מלחמה ה' שמו ופרש"י במה הוא נלחם בשמו הוא נלחם ויש להבין זה ע"פ דאיתא בתיקונים כי דהמע"ה לחם את גלית הפלשתי בסוד ק"ש ולקח ה' הלקי אבנים היינו ה' תיבות שמע ישראל ה' אלהינו ה' ושוי אותם בקירטא הדא היינו אחד ועשה יחוד קוב"ה ושכינתיה וכוה הרג את הפלשתי ע"כ ע"ש והוא אפשר כדאיתא שמהה הרג את המצרי ג"כ ברזא דיחודא דק"ש כמ"ש ויפן כה וכה הם כ"ה אחוון של פסוק שמע ישראל ע"ש וזהו וירא כי אין איש כדאי' שזריך בשע' זו להפשי' מעליו כל מלבושין של מין אנושי וע"י היחוד נעש' ה' אחד ושמו אחד וזהו ה' איש מלחמה במה הוא נלחם ה' שמו היינו בשמו הוא נלחם ר"ל כשנעשה ה' אחד ושמו אחד ע"י היחוד אז הוא לוחם בשונאיו וידוע ספר גימ' שם וזה י"ל הרמו בפסוק אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלהינו נזכיר בשם דייקא כנ"ל ושם גימ' ספר ויבואר זה לקמן וזהו הרמו במנילה ובבואה לפני המל' אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרע"ה והוא משולל הבנ' עיין סי' רש"י ולפי דרכינו ניחא כי ספר גימ' שם והוא שאמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב על היהודים לאבדם כמו שהיה אלל גלית הפלשתי שנשמו של הקב"ה ה' לוחם דהמע"ה עמו וכן ג"כ כאן שבוה נלחם עם המן ונהפך מחשבתו הרע' לטוב' עלינו ויש להבין זה כי ידוע מי שעוסק בתורה לשמ' מוחלין לו כל עונותיו ותור' לשמ' היינו לשם יחוד שכינתא לקוב"ה וע"י היחוד שעוש' בעוסקו בתור' נמסלין לו כל עונותיו וממילא בטלים כל מקטריגי' לעילא ומכ"ש לתתא כי המקטריגים דלעילא הם שורש לכל המלחמות שנתעורר על האדם הן צרותניות הן בגשמיות כאשר שמעתי מפי הכה"ג ערים גדולות ובגרות בשמים פי' ערים לשון שונאיו כמו ומלאו פני תבל ערים וכשיכבוש ערים גדולות אשר בשמים ממילא יכבוש ערים גדולות ונצורות

בארץ ג"כ והכל ע"י עסק התורה לשמה וזה ואנחנו בשם ה' אלהינו נזכיר כי שם גימ' ספר והיינו ע"י שנוכיר בתור' שנקרא שם כמ"ש זה ספר תולדות אדם מזה נלחם עם אויביו כנ"ל וכן הוא ג"כ ע"י יהוד ק"ש כי הקורא ק"ש שחרית וערבית באלו קיים והגית בו יומם ולילה והיינו כי ק"ש הוא רזא דיחוד אלוהות והוא להאמין הוא אחד ושמו אחד והוא בחי' אנכי ה' אלהיך שהוא שורש כל התורה כולה ולכן ה' המלחמה על ידי יחוד ק"ש שהיא שורש התורה והיחוד קב"ה ושכינתיה כביכול ב"ה וב"ש לכן ויחיב הפלשתי ארבעים יום ודרשו חז"ל כדי לבטל ק"ש וכו' ע"ש פי' כי זה מגמת כל הקליפות ר"ל לבטל היחוד ודהמע"ה הבין זאת וחיוק ח"ע לעשות משם יחוד והיינו ממקום ובחי' שהי' שם או כמו שאמר אח"ז זללה"ה ובקשתם משם את ה' אלהיכם וכו' משם דייקא פי' ממקום שהוא שם והבין ואיתא בתיקונים כי תורה שלא לשמה ח"ו לא סלקת לעילא וזהו אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם שלא נחשב לכלום וזה י"ל הרמו בפסוק על כן יאמר בספר פי' כשהיה האמירה בספר והיינו שילמוד התורה לשמה ויהיה נחשב אמירה אז מלחמת ה' פי' עי"ו ילחום ה' עם שונאיו כנ"ל. את זה בסופ' היינו ע"ד היחוד שבק"ש הם אותיות ואהבת שראשונים היו כורכין את שמע עם ואהבת והוא שדרשו חז"ל אהבה בסופה וע"ד עסק התורה הנ"ל י"ל ע"ש וימינו תהבקי. והנחלים ארנון פי' כל הנחלים ההולכים אל הים הם מלאים רינון ושמהה מלד סיבת היחוד. ואשד הנחלים פי' נעשה התחברות ויחוד בין הנחלים כי יש נחל מלד הימין ויש נחל מלד השמאל וכולם מתחברין בבחי' היסוד ודי בזה וע"ד היחוד של ק"ש והנחלים ארנון כי אותיות של יהודה דק"ש הם אותיות שמחה כדאיתא בזה"ק שמע אחד ש"מ א"ח אותיות אשמח כמבואר במ"א ע"ש אנכי אשמח בה' ע"ש והמש"י :

ע כן יאמרו המושלים בואו חשבון תבנה ותכוון עיר סיחון כי אש יאלה מחשבון להב' מקרית סיחון אכלה ער מואב וכו'. י"ל בזה בדרך רמו כי גלוי וידוע כי כל העולמות הם בסוד אדם והוא סוד המהשבה והדיבור והמעשה והכל הולך אחר החושב לכן בקרבנות היה סוד הפיגול לא ירצה ח"ו אש חשב במחשבה המפגלת וכבר מבואר במ"א החילוק בין עובד ה' לאשר לא עבדו דהיינו לדיקים ורשעים כי הרשעים מדבקין עלמם לגשמיות אותו דבר העוסקים בו כמו אכילה ושתייה ושאר גשמיות והלדיקים מדבקין עלמם לסוד המחשבה סוד אלוהי שבקרבנו והוא החיות שבתוך אותו הדבר ועיין בדרוש הלעיטני נח מן האדם האדם הזה שם הוא מבואר יותר לכן הלדיקים מעלים כל הדברים לשורשם לסוד אלוהי והוא סוד המחשבה שבתוכו וזהו שמהפכים מדה"ד שהוא סוד הצימלום למדת הרחמים הוא סוד החסדנות הרחמים והיות על ידי מחשבותם הטבירים לכן מגלה ועושה ה' ניסים ללדיקים כי

חוקת

ההוא איך שמרומו זו זה הסוד חבל באמת הם הבינו זה מהאור של הדבר עצמו שמאיר להם השם ב"ה בחסדו הגדול להבין שיש באותו דבר סוד שהוא והמש"י :

פרשת בלק

אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה' לעשות קטנה או גדולה, יש להעיר בזה יתור תיבת או גדולה כי ממילא נשמע מכה כ"ש וי"ל בזה לפענ"ד ע"ד רמז לדיק מושל ביראת אלהים הקב"ה גוזר ולדיק מבטלו ע"כ ולריך להבין זה וכי לדיק חלילה קטגורא של הקב"ה אלא להבין זה כי יש בשם הוי"ה ב"ה שתי הוי"ן ה' ראשונה נקראת גדולה והיא עלמא דחירותא עולם המהשנה ושם דינין מתערין לכן נמתקין בשורשם וה' אחרונה היא נקראת קטנה והוא מלכות ושם הוא התגלות הדינים מס' כמבואר בתיקונים מלכות פה והוא הדבור המגלה המהשנה ובהשיב הדברים אל עולם המהשנה נמתקין הדינים בשורשן בבחי' הבינה כידוע ועל דרך זה הולך הלדיק לבעל איזה גזירה כי לדיק עולה במהשנתו בדביקות לעולם המהשנה וממתיק הדברי' בשורשם ולכן נחבטל הגזירה והו קטנה וגדולה והבן, אכל אותו הרשע אמר לא אוכל לעבור את פי ה' ולעשות קטנה או גדולה וממולא דבר אהה למד בבהינת אור התורה להבין ולהשיג לבטל ולהמתיק דינים בשורשם והבן כי קרתי :

ג וי"ל כפשוטו לא אוכל וכו' לעשות קטנה או גדולה היינו אותו שהוא בבחי' קטנות ושפלות ע"פ ה' לא אוכל לשנות ולהרים אותו וכן אותו שהוא בבחי' גדלות והרחבה ע"פ ה' אינו יכול לעשות אותו קטן לכך אינו יכול לעשות כלום לשראל שהם בבחי' גדלות ע"פ השם ב"ה והם לא הבינו זה בדברו הבינו כפשוטו ולכך ויוסף בלק שלוח שרים רבים וכו' והבן :

עוד ירמוז לנו הארון ב"ה שכתוב דברי בלעם אלו בתורתנו הקדושה שהתורה מתמיה ואומרת לא אוכל לעבור את פי ה' היינו לדבר דבורים של הש"י ב"ה מאותיותיו הקדושים רק בהעברה בעלמא בלי שום כוונת הלב וזה לא אוכל אי אפשר להכיל לעבור את פי ה' כנ"ל והבן :

ויאמר בלעם אל בלק התיצב כה על עולותיך ואנכי אקרה כה ויקר ה' אל בלעם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר יש להעיר בזה מדוע בפעם ראשונה לא אמר ואנכי אקרה כה אלא כה תדבר וי"ל לענ"ד ובתהלה נבין למה הקרה הש"י כן וכי הוה לריך ישראל לברכותיו של בלעם אלא דהענין הוא כך דכוונת השם ב"ה באהבתו וחיבתו לעם סגולתו שכוונו הוא א"ס יתברך ויתעלה כך לא יהיה סוף לברכותיו של ישראל שיהיו נתברכין בכל העולמות בעליונים ובהחתונים ואפילו מן הקליפות

מבחינתם הוא ענין הנס כי במהשנה הכל אחד ובמהשנה יוכל להשנות מן העצב כי שם הכל שזה ואין שם פירוד כלל רק הכל אחדות אחד והנה חו"ל דרשו חשבון לשון מהשנה ע"ש. וסיחון לשון דיבור כמאמר ז"ל למה נקרא שמי' סיחון ע"ש שיש לו שיחה נאה וזה גלוי לכל בעלי הדעת כי הדבור הוא בנוי ומשוכלל מן המהשנה וזהו בונה ירושלים ה' חוה ג"כ וירפא את מוצח ה' ההרום כדאיתא בתיקונים ע"י מעשים לא טובים ח"ו מהרסים את מוצח ה' ולדיקים במעשיהם הטובים בונים אותו ומכוונים אותו וזהו ריפוי שלו וזהו כי חולת אהבה חני והרופאי' הם הלדיקי' והחכמי' במעשיה' הטובים ובמהשנותם הזכה רופאים אותה ומקרכים אותה בנוי ומשוכלל ומעוטר לדוד' אשר הוא לח ואדום וכו' וזה י"ל הרמז בפסוק על כן יאמרו המושלי' ביצרים הם הלדיקי' בואו חשבון היינו אומרי' לכל הדברי' כן שמעלים אותם לסוד המהשנ' שהוא חשבון ועי"ו בונים הדיבור והמעשה של כל העולמות וזהו תכנה ותכונן עיר סיחון עיר היינו כמו עיר זקדי' כי לפעמים נקרא' בשם מלאך כמו המלאך הגואל וכו' גם לפעמים נקראת השכינ' עיר מושב כשיש לה מוחין והבן. כי אש ילאה מחשבון היינו כי מסוד המהשנ' שהיה בינה מתערין אש תנורת הדינים ונמתקין ג"כ בשורשן ע"י אש כהתלהבות השם יתברך ב"ה שהוא אש אכלה אש כמו שכתוב אש לפני הלך ותלהט פניו אריו כי משם החירות ועי"ו להנה מקרית סיחון היינו הוא השורש כי האש הוא השורש כמו גחלת ולהבה מתחא לעילא לכן להנה תלהט רשעים והבן כל זה וזהו אכלה ער מואב ער הוא לשון שוגאים כמו ויהי ערך ויהינו שאוכלת ומכלה שונאי' אינו שנשמים וזהו ער מואב והמש"י :

עוד ירמוז על כן יאמרו המושלים בואו חשבון. דהנה לפעמים כתוב בכוונת איזה סוד בנימ' וכשאינו עולה התיבה להמספר ההוא אזי כתוב ע"ה ולפעמים עם האותיות ולריך להבין זה אך לפענ"ד נראה שהוא ע"ד שאומרים משל ולמה הוא כי האומר הוא מבין שא"א להם שיבינו אותו הדבר כך כ"א שיבין להם בדבר שרגילים בו ומתוכו יעמדו על הדבר ויכנס בלבם כן הוא הדבר הזה שבאמת האר"י ז"ל וכן כל הלדיקים שבדור הפותחים פתח בתורה הקדושה להבין איזה דבר ואומרים גימ' ע"ו הם הבינו ברוח קדשם שורש הדבר שהוא שיש באותו הדבר סוד שהוא אך להלביש הדבר לפני השומעים לריך שיאמר בענין גימטריא לכך אומר חמיד לפי מה שהוא עולה או עם התיבות והנקודות כדי להלביש הדברים שיוכל להבינם שמרומם בו סוד זה. וזה י"ל שמרומם בפסוק כי כן הוא מספר סוד והוא שאמר על כן היינו על איזה סוד כשרוצים אנשי השם לגלות. יאמרו המושלים היינו אותם הדורשים התורה בבחי' משל כנ"ל בואו חשבון ר"ל המניחים אותו אל חשבון וגימטריא כדי להבינם סוד הדבר

ברק

מעשיהם ומקסרג מס"ד מה נשתנה אלו מאלו וכן אמר ישעיהו ע"ה חמה אין לי וכו' להגביר נגד מדה"ד ע"ש והוא שמרמו הכחוב כי מראש טריס אראנו לורים היינו אבות הם ראשי ישראל הנקראים בשם אבות כמו אבי אבי רכב ישראל וכו' וכן אמהות ע"ש שמספיקים תורה ויראה לישראל כאש הנה שמספקת לתינוק הלב מדדיה והם לבדד ישכון הם מתבודדים בחדרי משכנותם ובלבדי-ם ובגויס לא יתחשב אינס מתערבים ללמוד ממעשיהם לכן לא יוכל מדה"ד לקסרג עליהם כי מראש אראנו הייע מראשי הדור שאינס לומדים ממעשי העו"ג והם עם אחד כמו הן בלשון יוני אחד ומתקשרים וע"ז עם הנדיקים שבדור וע"ד הלצה י"ל אחר שמעתי בשם אר"ו וללה"ה שפעם א' הלך למקוה בין ישמעאלים ובהזרתו מן המקוה ירא שלא יגע בו ישמעאל ושמע שני ישמעאלים מדברים זה עם זה אחד לחבירו שמור עצמך שלא תגע ביהודי העמא הזה חלילה והוא שאמר הן עם לבדד ישכון ואינס מתערבים בעו"ג והוא מחמת ובגויס לא יתחשב שאינס חשבים בין הגויס וזהו טובתם כנ"ל וק"ל :

עוד ירמוו ע"ד קב"ה וישראל כולהו חד כי ה' אחד וישראל הם ג"כ אחד כאמור ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ וגאה לאחד לדבק באחד וידוע דכל העולם לא נברא אלא בשביל לדיקים וקב"ה ברא ישראל וברא עו"ג ושבעה עממין הם שורש כל הע' אומות וזהו וברות עמו הברית למת את ארץ הכנעני וכו' וממילא ימסרו כל העו"ג בידם וזהו הן בגשמיות הן ברוחניות היינו כשישראל ח"ו אין עושין רצונו של מקום אזי הם מזירים לישראל הן בעסק פרנסה ובשאר לרות וברוחניות היינו מחשבות ורום מבהי' ז' עממין שהם החלק הרע מו' ימי הבנין ונופל בהן האדם ומבלבלין את ישראל מעבודתם ומלימוד תורתם אך כשישראל הם דבקים בה' אזי נכנסים ברוח דאחד ויוצאים מגדר ז' עממין וממילא בטלים מהם כל הנרות הן בגשמיות הן ברוחניות וזה י"ל הרמו בגמרא כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבעה היינו כשהוא במדרגת חי ודבוק בחי החיים אז קולו אחד היינו כל בחי' קול שמוציא הן בפיו הן בידו הן בכל דבר הכל הכוונה בו אחד בדביקות לה' אחד כי הם דבקים תמיד בה' ואחד באחד יגשו וכשהוא מת היינו כשנופל ממדרגתו אזי קולו שבעה היינו כנ"ל לבחי' ז' עממין מתפרד מחשבתו לחיזה בחי' מן הרע שבו ימי הבנין כנ"ל ובאים מחשבות זרות ומבלבלים אותו מעבודתו. וזה י"ל שמרמו כאן הן עם לבדד ישכון היינו כשהם בבחי' בדר ואהדות ודביקות בה' אחד ואזי הם נפרדים מן הז' עממים ולכן ובגויס לא יתחשב היינו בטלים ממנו המחשבות זרות הבאים מבחי' ז' עממים רק מדבקים עצמם באחד בלי שום פניה ומחשבה זרה כנ"ל וממילא גם בגשמיות כל הקליפות נכנעים תחת ידם ויתפרדו כל פועלי און והבן :

עוד ירמוו ע"ד הנ"ל וע"ד ה' בדר ינאוו ואין עמו אל

הקליפות יתברכון ומלאך רע יענה אמן בע"כ בעבור שאנו נאגדים ונאחזים בשמו הגדול יתברך ומקבלים עלינו אהדותו ככל יוס ערב ובוקר כפי' שמו ישראל שהם כ"ה אחוון דיהודא וכמה נפשות פישראל מוסרים עצמם בגופן ונשמחן על קדושת השם יתברך והרבה מהם שמבטלין תאותם והכל מפני שמקבלין אהדותו יתברך ויש כמה עניינים ורחיות ואופנים מהו ענין אחד ואחד מהם הוא המנין שהכל נמשך אחד אחד וחוזר אל אחד כמו א' ואח"כ עד עשרה ומאה ואלף ורבוא הכל נמנה בא' מאה א' עשרה א' וכו' נמצא הכל חוזר אל א' לכן מיוחד השם ב"ה את ישראל גם כן באחד כדאיתא בתפילין של הקב"ה כתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו' ג"כ בזה"ק למהוי אחד באחד והא אוקימנא ה' אחד ושמו אחד היינו נפשות ישראל הם שמו יתברך כמ"ש נפש חיה הוא שמו וזה י"ל בטעם שנפעם ראשון אמר הקב"ה לבלעם שוב אל בלק וכה תדבר היינו שגם אחס לריכין להודות על ברכתן בשביל שמקבלים תמיד עליהם אהדות שלי בכ"ה אחוון דיהודא ולכן כה תברכו את בני ישראל ובלעם היה סבור בדעתו שיש להם רק אחיזה במדרגה זו של כה ופועלים פעולותיהם ממדרגה זו כמו עו"ג שפועלים פעולותיהם מבחי' שיש להם אחיזה בו כמו כן ישראל וחישב בדעתו שיעשה פעולה שלא יהיה להם אחיזה בכה ויתפרדו מן כה תברכו לכן אמר לבלק התיצב כה היינו אתה תתיצב כה על עולותיך ואנכי אקרה כה כפירש"י לשון אחפעל היינו אעשה פעולה שלא יהיה לכם אחיזה בכה ויפרידם מכה כפרש"י אומר לפני השם יתברך אבותיכם של אלו בנו לפניך שבעה מזבחות ואני ערכתי כנגד כולן וכו' לכן ויקר ה' על בלעם וישם דבר בפיו כפירש"י רסן וחכה שם בפיו ויאמר שוב אל בלק היינו אין לך אלא לשוב אל בלק וכה תדבר ביינו המדות כה בעלמה שהיא השכינה כביכול תדבר בע"כ אף שלא חרזה לדבר דברים ההם דהאמת אינו כן כמו שאתה סובר שיש להם רק אחיז' בלבד שם כמו שאר עו"ג אלא השם ב"ה הבדיל והפריש עם בני ישראל מכל עו"ג להיות עם סגולתו אשר בחר בהם להיות דבקים עמו אחד באחד כולא חד כדאיתא בזה"ק קוב"ה וישראל כולא חד לכן שתח ואמר לא הביט און ביעקב וכו' ה' אלהיו עמו ותרופת מלך בו היינו בו ממש ותרופת כפירש"י לשון ריעות ותרנומו ושכינת מלכיהון ביניהן והיינו ממש כולו חד והם בני קב"ה אשר ממש מעיו המו עליהם לכן היה שם בפיו כה שהיא השכינה כביכול שהיא מקור הברכות כמ"ש כה תברכו והיא בחינת פה ודיבור של כל העולמות וע"י כה יתברכו בע"כ ומלאך רע בע"כ יענה אמן והבן :

כי מראש לורים אראנו וכו' הן עם לבדד ישכון ובגויס לא יתחשב י"ל בזה בדרך רמו לפע"ד ובתחלה נריך שחדע כי לרות ישראל שיש להם בגלות ר"ל הוא מחמת כי מתערבים בגויס וילמדו

בלק

זה כס ולא ראה עמל בישראל שהם אנשי הצורה השומרים עמם מחטא בשועל רק לשעמים נופלים למחשבות און ושני הבחי' אלו אף שהיו בהם ה' לא יחקור זאת להיזר להם ח"ו והטעם כי ה' אלהיו עמו עמו זהו קוב"ה ותרועת מלך בו היינו וגם היבור השכינה עמם כביכול וכלל זרתם לו זר לכך לא זר והבן:

פ' י"ז עוד בזה דרך פנימי ע"ד הנ"ל וע"ד שאמר אח"ו וללה"ה ע"פ אשרי אדם לא יחשוב ה'

לו עון פי' אדם הוא מדריגה גדולה ומקיים שויתי ה' לנגדי תמיד וכשלאפעמים נפל מחשבתו רגע אחד מן הש"י אזי לעון יחשב לו אשר פנה מחשבתו מיראת השם כשרש"י על שויתי ה' לנגדי תמיד תמיד שמתי מוראו לנגד פניו וכאשר מבואר בריש ע"פ א"ת שויתי ה' לנגדי תמיד זהו כלל גדול בתורה וכו' ומכש"כ שהקב"ה מלא כל הארץ כבודו עומד עליו ורואה אותו ומיד יגיע אליו היראה והכנעה ע"פ ועפי"ו בארתי הפסוק וילחק בא מצוא באר להי רואי פי' ילחק הוא בחי' יראה בא מצוא היינו מאותו נביעו שנובע תמיד במחשבתו להי רואי היינו שתי עולמים רואה אותו ומשגיח במעשיו כנ"ל והנה ירא' הוא אוחיות ראה היינו כשרואה גדולות הכורח ב"ה מזה יגיע אליו היראה והבנושה מפני הש"י ויש ב' בחינות הסתכלות שהם ההערות ליראת ה' אחד כשרואה בשכלו רוממות הכורח ב"ה מעולם השפל ולמעלה כמאמרם ז"ל הרקיע מהלך ח"ק שנה ובין רקיע ורקיע וכו' עד קרסולי החיות כנגד כולם וכו' וכולם לא נבראו אלא לכבוד ב"ה וכולם זעים ודחלים לפניו ומזה יגיע אליו יראת הרוממות של א"ס יתב' ויש עוד בחי' הסתכלות כשרואה כל הנבראים בעולם השפל מעכבר ועד ארי ועד אדם כולם יראים זה מזה מלד התפשטות יראה מעילא לתתא כי מלכותו בכל משלה כאשר פתח אח"ו וללה"ה עיני פורים האריך יראה ואהבה מתפשטים מא"ס עד אין תכלית ומזה ג"כ יגיע לו יראת הרוממת יראה פנימיות והנה בחי' יראה הראשונה נקרא ראה ממטה למעלה והב' נקרא הבטה מלמעלה למטה ובחי' יראה הב' יוכל להסתכל בו כל אדם בעיניו הנשמיים וביראה הא' שהוא הסתכלות בעיני השכל לאו כל אדם זוכה לזה אלא למי שחפץ ה' בידו ילחית ללמוד ולהבין ולהשיג בעניינים הנעלמים והנסתרים וזה י"ל הרמו לא הביט און ביעקב פי' הנה ראו מה גדול כחם של ישראל כי יש בהם ב' בחי' לא הביט שהוא יראה הב' און יחשב לו לאותם שהם בחי' יעקב הם המוני עם ולא ראה היינו בחי' יראה הא' כשלא ראה עמל הוא באותם שהם בחי' ישראל שמתכלים תמיד בבחי' הירא' הא' הנ"ל וכשפוסקי' רגע אחד מלהסתכל כ"א לפי בחינתו לעמל יחשב להם וע"י מה הם זוכים למדריגה זו של היראה ומשרש הכתוב ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו פי' שמקיים שויתי ה' לנגדי תמיד והוא מלד כ"ש מבשר ודם אלו היה עומד ורואה במעשיו מכ"ש המלך

אל נכר וי"ל הרמו בזה בדד היינו ב' דלתין כי הנה א"ס נקרא דל"ת ע"ש שא"א להשיגו וגם מלכות שהיא השכינה נקרא דל"ת על דלית לה מגרמ' כלום וזהו ה' בדד ינחנו כשכאים למדריגת בדד היינו שכל מעשיהם הוא רק לייחד קוב"ה ושכינתיה שהם ב' דלתין הנ"ל אזי ואין עמו אל נכר היינו שום מחשב' זרה ח"ו שבטלין ממנו כל הקליפות וזה י"ל ג"כ כאן הן עם לבדד ישכון היינו כנ"ל שכל מעשיהם אינו רק לייחד הב' דלתין וכזה גורמים השראת קוב"ה ושכינתיה עליהם שנעשו משכן אל השכינ' כביכול וזהו לבדד ישכון או ובגוים לא יתחשב היינו כנ"ל שבטלין ממנו כל הקליפות וכל המחשבות זרות והבן:

עוד ירמוז ע"ד שאמרתי כבר על המדרש על פסוק ויותר יעקב לבדו הדה"ד וגשגב ה'

לבדו ביום ההוא ע"ש והוא תמוה ואמרתי בזה לפי ענ"ד על דרך הגמרא חייב כל אדם לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי ע"כ והנה כשנשים לב על דברי הגמרא זו היא ענה שמוקה ורחבה בענין עבודת הכורח יתב' והיינו כי כשמעלה בדעתו שכל העולם לא נברא אלא בשבילו נמצא הוא יחיד בעולם וכל העולם הם ספלים אליו ועליו תלוי כל בנין יסוד העולם בהטבת מעשיו יקיים העולם ובהיפוך להיפוך גם בוודאי אין לו שום פניה בעבודתו משום בהינה של ו' מדות הנ"ל כיון שאין לו לעשות בשביל שום אדם כיון שהוא העיקר והכל ספלים אליו ובוודאי כשהש"י מוכה לאדם שנא לזה המדריגה או בוודאי בעלין ממנו כל הקליפות וכנעמים תחת יד הקדושה והשכינה כביכול ונתגלה אלוהותו ואחדותו ית"ש שהוא לבדו הוא ואין בלתו וזה י"ל הרמו במדרש הנ"ל ויותר יעקב לבדו היינו כשהשם עוזר לו שנא למדריגה שהוא לבדו יחיד בעולם כנ"ל או התדבק לה' אחד באחד וגשגב ה' לבדו שהי' ביטול כל הקליפות והיה נראה ונגלה כי ה' לבדו הוא מלך על כל הארץ וזה י"ל ג"כ כאן הרמו הן עם לבדד ישכון היינו שיהיה עת שהעם ישראל יבואו למדריגת בדד היינו שהם לבדם בעולם וכל העולם לא נברא אלא בשבילם ואז ובגוים לא יתחשב היינו כנ"ל שלא יהיה לו שום מחשבה העוררת מן העבודה ויוכל להתדבק להקב"ה אחד באחד ואז יהי' ה' אחד ושמו אחד אמר:

ל'א הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל וכו' דע כי הבטה הוא מלמעלה למטה ודרשו הו"ל כלום אדם מביט ממטה למעלה אלא מלמד וכו' וראה הוא כפשוטו ממטה למעלה או לפנים כמו הבט נא השמימה וראה ודע כי און הוא ממש בשועל ועמל הוא מחשבת און כמו הרה עמל וכו' והוא שאמר הכתוב אלל און הבטה כי מלד מעשה העונות בשועל מתגברין חלילה למעל' מהאדם ומלד המחשב' אינו מתגבר כ"כ רק עכ"פ לזפים ורואים אותו ולכך נזכר אלל עמל ראה וזהו לא הביט און ביעקב היינו בהמוני עם שהם עושים עונות בשועל והם למעלה מהם כמ"ש עונותי עברו ראשי לא הביט ה'

גדול הקב"ה אשר מכה"ב עומד ורואה במעשיו כמ"ש בש"ע וכו' וזהו ותרועת מלך היונו חיבור ממ"ה הקב"ה בו ועי"ז מגיעים ליראת הרוממת שנחשב להם להטא כשנספק רגע אחד מהשבתם מן הירא' והבן ה' יעורני להיות מן המקיים זאת באמת ובכל לבב ויטע יראתו בלבבנו אמן:

עוד י"ל לא הכיט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו. יבואר זה ע"פ דאיתא בזה"ק אורייתא וקב"ה וישראל כולהו חד ע"כ ולפי זה הוא כלל גדול אפילו כשאדם חוטא הרבה אז הוא נקרא נינוץ ישראל ויש בו הלק אלהי ממעל ובודאי יחזור בתשובה ע"כ כי א"א ליפרד כיון שהם בקרבו ממש וזה י"ל שמרמו הפסוק לא הכיט און ביעקב במדריגה הפחותה שבישראל ומכ"ש שלא ראה עמל בישראל היינו דאיסתיעא מילתא שיחזור בתשובה והטעם מפני ה' אלהיו עמו ממש יחד כאחד וגם ותרועת מלך בו היינו תורה ע' שנדרשת בע' פנים הוא גם כן בו בקרבו ממש ולכך לא ידה ממנו נדח והבן:

בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל. י"ל בזה בדרך רמו ונקדים לבאר הפסוק ועתה ישראל מה ה' אלהיך שאל מעמך כ"א ליראה את ה' אלהיך לריך להבין מאי תיבת ועתה מפני מה דוקא בזמן ההוא וי"ל בזה ע"פ ששמעתי מן הרב המנוח מהו' יעקב יוסף הכהן זללה"ה שאמר לפעמים יש שהעולם עומד במעלות הרוממת ולפעמים העולם עומד במדריגות הרוממת ע"כ לשון הטהור של א"א זללה"ה והנה יש להבין אמרותיו הטהורים דכשיש לדיק וחכם מנהיג בדור והעולם כרוכים אחריו ודבקים בו אזי כולם נעשים חכמים כי הכל הולך אחר הראש וגופא בתר רישא גרירא ע"ד משל אדם שהוא בר שכל ויש לו חכמה אזי אף מה שעושה בידו אז בשאר אברים הכל הוא בחכמה כי הכל הולך אחר השכל ע"ד והיה מהניך קדוש היינו שיהיה כל שייפי גופך בבהי' חכמה שהוא קודש כידוע כך בשעולם הם דבוקים באיזה הכס ולדיק שעושה הכל בתכמה טהורה אזי הכל הולך אחר הראש ופועלים פעולותיהם בהכמה כמו שמנינו אלל אנטונוים שאמר לרבי ידענא דזוטרא דבכו מהיה מתים והיינו מפני שהיו דבוקים ברבי שהיה הכס גדול והכל הולך אחר הראש וכן הוא בכל דור ודור כשיש לדיק אמת וחכם והנה ראיתי באיזה ספר ישראל הוא אותיות לי ראש והיינו אז הם בבהי' ישראל במעלות הרוממת כשיש להם ראש ומנהיג ויעקב הוא עקב היינו כשאין להם ראש ח"ו ואז העולם הוא במדריגת תחתונה זה י"ל תוכן כוונת דבריו הקדושים וזה י"ל ג"כ פי' הפסוק ועתה ישראל שאמר משה אליהם ועתה שאתם הם בעת ההוא בבהי' ישראל והיינו שאני הראש ומנהיג שלכם הוא בעת. מה ה' אלהיך שאל מעמך כ"א ליראה וכו' ע"ד הם אין חכמה אין יראה ואם אין יראה אין חכמה ועתה כשיש חכמה אזי

נריך ליראה כי בלא יראה אין חכמה כלל וגם פי ליראה לריך החכמה לכך עתה שיש חכמה הוא העת הנריך לירא' וכו' והנה מנינו במאמרס ז"ל שנדיקים עושים מעשי ה' מה הקב"ה פוקד עקרות אף אלישע כן מה הקב"ה מחיה מתים אף אלישע כן וכן הרבה עניינים והיינו כי הקב"ה רצון יראיו יעשה ולדיק יגזור אומר ויקם וממילא אותם הדבקי' בלדיק ג"כ יכולים לעשות כן כנ"ל ידענא דזוטרא דבכו מחיה מתים הוא והטעם שהיו דבוקים לרבי וזהו י"ל הרמו כאן בפסוק כעת היינו כשיהיה כעת הזאת שהי' לישראל ראש ומנהיג הוא מרע"ה יאמר ליעקב ולישראל היינו יתאמר כן להמוני עם בתי' יעקב הדבקים בישראל מה פעל אל היינו הדברים שאל פעל יתאמר אליהם שהם פעלו ג"כ כן מה הקב"ה מחיה מתים אף הם כך מה הקב"ה פוקד עקרות אף הם כן כי הכל הולך אחר הראש ומנהיג כנ"ל והבן:

אשר מחזה שדי יחזה נוסל וגלוי עינים. הנה בודאי ממה שהאדון ב"ה כתב פרשתא דבלעם וכל אמרותיו בחורה ונתן לנו להיות לנו לחורה להורות הדרך שנגך בה בודאי יש בכל דיבור ודיבור רזון עילאין עמוקין וטמירין. והנה י"ל שהאיר ה' עיינו בזה הפסוק כי הלדיק שהוא דבוק חמיד במחשבתו להשם ב"ה ומחשבתו חמיד נובע להמקור אין לו חשק כלל לומר לבני אדם איזה דבר תורה כי אז נריך ליפול ממחשבתו הנובע למקור כדי לזמנס מחשבתו באותן הדברים שידבר אל בני אדם אך כשרואה בהשם שדי דאיתא שאמר די הייט כי היה העולם רוצה להתפשט עד א"ס והגביל את העולם ואמר די נמלא יש לפעמים זמנס שנריך להגביל ולזמנס וזהו רצון הבורא ב"ה כדי להעלות מדריגות תחתונות ואז הוא מזמנס מחשבתו ומדבר לבני אדם כדי להשיב נפש מדריגות תחתונות. וזה י"ל שרימו לנו האדון ב"ה בתורתו הקדושה אשר מחזה שדי יחזה היינו הלדיק כשרואה מחזה שדי שהוא ע"ש גבול וזמנס כנ"ל שאמר די אז נוסל ממחשבתו שהיה מתפשט עד א"ס ומזמנס מחשבתו וגלוי עינים היינו כדי לגלות עינים עורים להסיר מאתם חשכת אפילתם ולהאיר עיניהם ולכס גם כן לה' והבן: **מך** טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל. י"ל בזה בדרך רמו דהנה אהל היינו מה שהוא דרך עראי ומשכן הוא דבר קבוע וזהו שמרמו מה טובו אוהליך היינו אפילו נסיעה שלך שאיך בביתך. יעקב אף שאתה במדריגה תחתונה והטעם משכנותיך ישראל שזה הוא בזכות אבותיך הקדושים שהיו משכן להקב"ה והיו זוכים להשראת השכינה זה אמרתי לפי השעה הנורא בעת ההוא והמש"י. ועוד יש בזה מילין לאלוה וכשיזכני ה' בחסדו הגדול אזי אבאר:

יזר מים מדליו וזרעו במים רבים וירוס מאג מלכו ומנשא מלכותו. י"ל בזה ע"ד שלשם באין בהיסח הדעת משיח מליאה ועקרב ופי' המהרש"א ז"ל יזכה יבוא משיח בהיסח הדעת של מליאה

הגדול הקב"ה אשר מכה"ב עומד ורואה במעשיו כמ"ש בש"ע וכו' וזהו ותרועת מלך היונו חיבור ממ"ה הקב"ה בו ועי"ז מגיעים ליראת הרוממת שנחשב להם להטא כשנספק רגע אחד מהשבתם מן הירא' והבן ה' יעורני להיות מן המקיים זאת באמת ובכל לבב ויטע יראתו בלבבנו אמן:

עוד י"ל לא הכיט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו. יבואר זה ע"פ דאיתא בזה"ק אורייתא וקב"ה וישראל כולהו חד ע"כ ולפי זה הוא כלל גדול אפילו כשאדם חוטא הרבה אז הוא נקרא נינוץ ישראל ויש בו הלק אלהי ממעל ובודאי יחזור בתשובה ע"כ כי א"א ליפרד כיון שהם בקרבו ממש וזה י"ל שמרמו הפסוק לא הכיט און ביעקב במדריגה הפחותה שבישראל ומכ"ש שלא ראה עמל בישראל היינו דאיסתיעא מילתא שיחזור בתשובה והטעם מפני ה' אלהיו עמו ממש יחד כאחד וגם ותרועת מלך בו היינו תורה ע' שנדרשת בע' פנים הוא גם כן בו בקרבו ממש ולכך לא ידה ממנו נדח והבן:

בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל. י"ל בזה בדרך רמו ונקדים לבאר הפסוק ועתה ישראל מה ה' אלהיך שאל מעמך כ"א ליראה את ה' אלהיך לריך להבין מאי תיבת ועתה מפני מה דוקא בזמן ההוא וי"ל בזה ע"פ ששמעתי מן הרב המנוח מהו' יעקב יוסף הכהן זללה"ה שאמר לפעמים יש שהעולם עומד במעלות הרוממת ולפעמים העולם עומד במדריגות הרוממת ע"כ לשון הטהור של א"א זללה"ה והנה יש להבין אמרותיו הטהורים דכשיש לדיק וחכם מנהיג בדור והעולם כרוכים אחריו ודבקים בו אזי כולם נעשים חכמים כי הכל הולך אחר הראש וגופא בתר רישא גרירא ע"ד משל אדם שהוא בר שכל ויש לו חכמה אזי אף מה שעושה בידו אז בשאר אברים הכל הוא בחכמה כי הכל הולך אחר השכל ע"ד והיה מהניך קדוש היינו שיהיה כל שייפי גופך בבהי' חכמה שהוא קודש כידוע כך בשעולם הם דבוקים באיזה הכס ולדיק שעושה הכל בתכמה טהורה אזי הכל הולך אחר הראש ופועלים פעולותיהם בהכמה כמו שמנינו אלל אנטונוים שאמר לרבי ידענא דזוטרא דבכו מהיה מתים והיינו מפני שהיו דבוקים ברבי שהיה הכס גדול והכל הולך אחר הראש וכן הוא בכל דור ודור כשיש לדיק אמת וחכם והנה ראיתי באיזה ספר ישראל הוא אותיות לי ראש והיינו אז הם בבהי' ישראל במעלות הרוממת כשיש להם ראש ומנהיג ויעקב הוא עקב היינו כשאין להם ראש ח"ו ואז העולם הוא במדריגת תחתונה זה י"ל תוכן כוונת דבריו הקדושים וזה י"ל ג"כ פי' הפסוק ועתה ישראל שאמר משה אליהם ועתה שאתם הם בעת ההוא בבהי' ישראל והיינו שאני הראש ומנהיג שלכם הוא בעת. מה ה' אלהיך שאל מעמך כ"א ליראה וכו' ע"ד הם אין חכמה אין יראה ואם אין יראה אין חכמה ועתה כשיש חכמה אזי

בלק

וכו' לבאר זה נקדים לבאר הפסוק בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס היינו הנשמות אשר נפלו ונדרחו מאת הקב"ה בעונותיהם ר"ל וזהו נדרחו היינו נד חי שהוא נד מן חי החיים היינו הקב"ה הוא חי החיים והם נדרחו ממנו ר"ל בעונותיהם כי הם נעשו מחים והקב"ה חי הוא לכן הנדיקים הדבקים בה' נקראים חיים כמו בן איש חי כדברי רז"ל שהם מדבקים עצמם להקב"ה לשורשם שהוא חי לכל החיים ולכן אפי' צמותם נקראים חיים וזהו גדולים לדיקים צמיתתם יותר מבחייהם פי' כי בחייהם הם מצומצמים בגופם לאפוקי לאחר מותם הם באים לבחי' גדלות ולכן יש לדיקים שזוכים לזה בחייהם כמו עולמך תראה בחיך כי הם מוככים גופם וכל מעשיהם הנשמיים לחי החיים ב"ה וזוכין לבחי' הגדלות בחייהם והוא עולמך לשון העלם מה שנעלם ומופלא ומכוסה תראה בחיך לכן דרשו רז"ל שעתידים לדיקים לההיות מתים וכל מעשי ה' יהיה בידם כי הנדיקי' מחיים מתים תמיד דהיינו הנשמות שנפלו הנקראים מתים הם מחיים אותם והם פוקדים ג"כ עקריות פי' כי עקר לשון עקירה היינו דברים שנפלו ונעקרו משורשם והם פוקדים אותם היינו שמחברים ומייחדים אותם לשורשם כמו דם מפקד פקיד פי' מחובר וכנוס במקום אחד ועי"ז זוכין לבנים כמו זה' פקד את שרה לשון חיבור כי הקב"ה בורא נשמות בכל יום חדשים לבקרים ובהתהברם העקרים אל הקב"ה ג"כ בוראים נשמות חיים וכמו ויזכור ה' את רחל וזכיר' בא מן המוח כי יש מוח הזכרון והוא מהיה את האדם ולכן הנדיקים נקראים גדולה ומהו גדולה לשון התפשטות החיות וכמו והתגדלתי והתקדשתי כמו כן הנדיקים מתגדלים ומהו גדולתם שמוסיפין קדושה היינו שבאין להם תמיד בכל עת מוחין חדשים בחכמה ובכינה ודעת הנקרא קדושה כי חכמה מוח הכולל נקרא קודש כמו שמן משהת קודש וזהו י"ל ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ותבונה ונדעת לעשות בכל מלאכה פי' אפי' בעולם העשיה ששם המלאכות הגשמיים הכל נעשו בחכמה ובתבונה ונדעת לכן הנדיק נקרא בשם חותם כי יש בו חותם המלך חותם אמת וזהו תהפך כחומר חותם ויתיצבו כמו לבוש פי' הנדיק נקרא תמיד חותם הקב"ה שאינו משנה לעולם דיוקנו שהוא בלשם אלקים והנה דרך החותם כשחותמין אותו על השערה אזי נחהפכים האותיות הבולטים בתוך השוקעים והאותיות השוקעים הם לבושים אל חותיות הבולטים ומגבילי' אותם ולכן כל העול' לא נברא אלא לצוות לזה שהוא לדיק היינו למוח ולהכיר ולייחד' את זה שהוא לדיק כי כשהעולם מחוברי' אל הנדיק נעש' יחוד וזה תהפך כחומר חותם היינו כדרך החותם שנתהפכו האותיות כשחותמין אותו על החומר יעשו האותיות השוקעים בו לבוש אל הבולטי' ומגבילים אותם כן הוא ג"כ מי שהוא

מליאה לא זכה יבא משיח נהיטח הדעת של עקרב והוא תמוה. וי"ל לפענ"ד כי איתא בר"מ על מה דאיתא בש"ס בניסן עתידין ישראל ליגאל ומהם אמרו בתשרי עתידין ליגאל פי' אם יזכו יהיה שרקנא מבחי' ניסן שהוא בחי' חסד כי הוא אוחיות כסדרן אביב שהוא מורה על חסד וכאם לאו יהיה פורקנא בבחי' תשרי שהוא דין ואוחיות למפרע ע"כ ע"ש ולפענ"ד הם הם דברי המהרש"א ז"ל ולהבין הטעם לזה דהיינו אם יתעוררו בתשובה מלמטה אזי יהיה בבחי' חסד ע"ד אשה כי תזריע וילדה זכר בחי' חסד ורחמים ולהיפוך אזי יהיה בחי' נקבה שהוא דין וזהו מבואר בכמה מקומות בש"ס ובזוהר ובנביאים שהכל תלוי בזכות ישראל כמו בעתו אחישה וכמו וכי יבצע ה' כל מעשיהו בהר ציון וכן הוא מפורש בזוה"ק אי הוי ישראל חזרין בתובתא חד ביש דהוה מטי עליהו הוי מספיק להו וזה י"ל הרמז כאן בפסוק יזל מים מדליו פי' התעוררת הגאולה לישראל יהיה מלך ישראל הנקראים דלים והיינו ע"י שיתעוררו לעשות תשובה ומע"ס ואז יהיה זרעו במים רבים היינו בבחי' חסדים גדולים בחי' זכר כנ"ל. וירוס מאנג מלכו ותנשא מלכותו י"ר שיהיה צ"ב: וזהו דרך כלל וי"ל גם דרך פרט כאשר מקובל מאח"ז זללה"ה שכל אדם חייב לגאול את נפשו ע"ד קרבה אל נפשי גאלה הוא ג"כ כנ"ל יזל מים מדליו שהם בחי' מ"ג ואז זרעו במים רבים כי מ"ד נקרא בשם זרע ומ"ג נקרא בשם מים והבן. וירוס מאנג מלכו ותנשא מלכותו צ"ב א"ס :

ויקה רומח בידו, ואיתא בזוה"ק כי ראה פינהם המ' פרח באוירא וכו' ושיתף אליה ר"ח וגם ו' ונעשה רומח ע"כ ונבאר זה לפי קט שכלי כי שמעתי בזה ממארי אח"ז זללה"ה כי ראה והבין שהמלכות הוא בלא יחוד והבין זה מעלמו כי האדם עולם קטן ועשה יחוד וכו' ולהסביר זה בקיצור נמרץ כי הבין זה מן המחשבות ההסד אשר נפלו והתגבר בארי ע"ד איזהו גבור הכובש את יצרו וזהו מדת הגבורה מדת ילהק שמספרו ר"ח ואז עלו ניצוצי החסד נושכירתן ונפילתן ונתגלה בחי' החסד ע"י הו' ונעשה בחי' רומח מספר אברהם שהיא הסד וכן הוא בכל דין ר"ל הוא מפני שמלכות הוא בלא יחוד וכשמולא בחי' חסד בדין אזי נמתק הדין בשורשו ונעשה בחי' אברהם ועולה הטוב והרע נופל וכן הי' המעשה בנהוס איש גם זו שאמר גם זו לעונה ומלא בחי' החסד שיש בו ונמתק ונעשה הסד והוא שאמר אליהו במעשה שהיה שם מעפרא דאברהם הוא והיינו בחי' אברהם שהיא הסד ואז הוא עלה והם נפלו ונשכרו ודי למצאן כי יש בכאן להאריך והמשכיל יבין ע"ס דברי אח"ז זללה"ה שהרי"ש היא חכמה וחכמה שורשה גבורה והבן :

פרישת פניהם

פניהם בן אלעזר השיב את המתי מעל בני ישראל

לכס בנכליה' אשר נכלו על דבר פעור ועל דבר כזבי וכו'. י"ל בזה כדרך רמז כי ידוע המתקת הדיני' הוא בשורש פי' כי כל בחי' דין הוא מחמת ירידת הדבר ובהפלותו לשורשו נמתק הדבר בשורשו ד"מ כשבא לו התפארת וע"י הכנה כי הוא שורש מדת התפארת נמתק ונתייחד ונעש' יחוד וכן בחי' חסד וכל ספרי היראי' מכני' כבוד בשם כבוד המדומ' כי הוא שקר וכבוד האמת הוא תפארת ישראל ע"ד חין כבוד אלא תורה והבן ונתייחד חסד כשיורד יש בו בחי' שקר וזהו ירידתו ובהפלותו אותו ליחוד האמת הוא חסד וכן הוא ע"ד כלל הדברי' ודרך כלל בחי' התפארת הוא בחי' שקר ומה חבין בחי' יעקב שהוא בחי' אמת לא ראה טיפת קרי מימיו והבן כי יש בו דרך עמוק וזהו י"ל רמזו בפסוק לרור את המדיני' היינו לרור ולקשר הדיני' בשורש' והכית' אות' כי ידוע בכל בחי' דין וחסד נקרא הכאה ע"ד היהוד והבן וזהו והכית' אות' היינו ע"י המתק' נכלל החסד בהם כי לוררי' הם לכס בנכליהם וכו' על דבר פעור הוא לשון התנלות על דבר כזבי הוא לשון שקר ר"ל כי הוא דרך כלל שורש לכל הדיני' הלילה זהם ופי' בנכליה' לשון כלי פי' שבאו בכלי' של פעור ושל כזבי לכן לריך להסיר מהם לבושיה' להתקרב לשורש' והבן או בנכליהם פי' לשון מחשבה כמו ויתנכלו אותו וכו' והוא ע"ד שאמר אח"ז זללה"ה ע"פ וירא פנחס ויקח רומח בידו שהבין זה מן מחשבותיו הטהורי' וזהו כלל גדול לעובד ה' בקדושה והבן לכן לקח רומח ויהיה פי' המשך הפסוק לרור את המדיני' לקרב אות' לשורש' ומנין אתה יודע זה ובא הכתוב לפרש כי לוררי' פי' בעת שתראה כי לוררי' הם בנכליה' היינו במחשב' אוי תבין כי מהשבת פיגול הוא והבא להורגך וכו' ונעש' בחי' האמת ככוונת הקטורת והבן זה מאוד:

עוד ירמוז ע"ד אשרי איש שישמע למצותך ותורתך ודברך ישים על לבו. פי' כי הלב היא מתאוה לתאוות הנשמיי' והוא שאמר שיהיה התורה חביבה עליו אף שהלב מתאוה לדברי' היצוני' ישבר תאוותו מחמת שהתורה לזה כך והתור' חביבה עליו יותר וזהו תורתך ישים על לבו היינו מושל על לבו כי התורה במדרגת למעלה מלבנו והוא ג"כ מאמר הז"ל בשעה שהתורה חביבה עליה' פור ואם לאו כנס וזה י"ל שמקומו בפסוק לרור את המדיני' לשון דיני' ומשפטי' היינו התורה לרור ותקשור אותה בלבבך ולא תאמר והכית' אות' ע"ד הכא' הוא כשאינו מגלה המוחין שלו אוי הוא הוור ומכה תמיד במוהין וזהו שלא תגלה המוחין לפעמי' רק יהיה לרור וחתום בלבבך כי לוררי' הם לכס היינו אף שנראה שהם לוררי' וקשורי' לכס הוא בנכליהם ע"י מחשבות' אשר נכלו לכס על דבר פעור היינו התנלות כנ"ל כדי להתגדל ועל דבר כזבי הוא לשון כזבים ושקרים כנ"ל רק אם תראה שהתורה חביבה עליה' באמת או פור והבן:

תולע

דבוק ללדיק הנקרא חוחם ויחילנו כמו לבוש שהלדיק נפשה לבוש לאותן הדבקי' בו ומגביל אותם שלא ללאת חוץ מהסייג וגדר ה' והוא מעלה גדולה כשהעול' הם מחוברי' אל הלדיק וזה י"ל הרמז בגמרא חומר בקודש מבחרומה שמטבילין כלים בחוץ כלי' לתרומה אבל לא לקודש ע"כ כי ידוע ישראל נקראי' כלים כמו וככלה חסד' כליה היינו נשמות של ישראל והקב"ה נקרא מקוה וזהו מקוה ישראל ה' מה המקוה מטהר את הסמאי' וכו' נמצא הלדיק שמדבק עצמו תמיד לקב"ה אוי בזה הוא מטהר נפשו וכשהעול' מדובקי' בלדיק אוי הם גם כן מתטהר' וזהו שאמרתי מקוה ישראל ה' היינו אלו שלשה הם בחי' א' מקוה הוא מטהר. ישראל היינו הלדיק והראש שהוא בחי' ישראל ג"כ מטהר. ה' הוא צודאי מטהר והנה ידוע ישראל נקראי' קודש כמו קודש ישראל לה' וכו' וזה י"ל המשך פי' המשנה חומר בקודש חומר הוא לשון חיבור כמו פי' דורש כמין חומר פי' לרור ע"ש והיינו שיש מעלה בקודש היינו בישראל כשהם מהוברים וגאגדים ומלוררי' זה בזה מבחרומה היינו שמרימין זה את זה והאיך הוא ומפרש יותר שמטבילין כלים בחוץ כלי' שהלדיקי' שבה' נעשו כלי טהרה לטהר בתוכ' המקורבי' להם ונעשו להם בחי' מקוה טהרה ע"י אלוהות שבתוכם הנקרא מקוה ישראל ה'. לתרומה היינו מי שעוש' עצמו לבוש וכלי אל הלדיק שירים אותו אוי מתטהר כנ"ל אבל לא לקודש היינו מי שאומר שהוא בעצמו קודש והם המתפלגי' ומתחלקים מן הלדיקים כמו עדת קרח שאמרו כי כל העדה כולם קדושי' ומדוע תתנשאו וכו' לכן לא הי' יכולי' משה ואהרן להרימ' ולטהר' וירדו היים שאולה וגאגדו הם וכל אשר להם ורכושם והמדבקי' עצמם ללדיקי' ונעשו להם מלבוש הם נקראים חומת כי נהפך אותיות הלדיק בתוכ' מחות' אל חומת ישראל וזהו י"ל הטיבה ברונך את ליון כי ליון נקרא הלדיק כי הוא אות וסימן וחוחם העליון של האד' העליון ותבנה חומת ירושלי' ע"י רצון הקב"ה כשהוא מטיב ללדיקי' אוי העול' מתקרב' אליה' וכנה חומת ירושלי' כנ"ל וזה י"ל שמרומנו בפסוק פנחס בן אלעזר ע"י לדקותיו שקידש כל רמ"ח אבריו ונעש' קדושי' טהורי' ונעש' בחי' לדיק הנקרא חוחם השיב את חמתי ונעש' מן המת להם לחמת ברזל ולהנין להם מכל נזק ופגע ומכל רע ולהשביח המסטיני' והמקטריגי' מעל ישראל חמן:

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום היינו כי ידוע ע"י מסירת נפשו שמסר עצמו לקידוש השם בזה נתקדשו בפעם א' כל רמ"ח אבריו ושש"ה גידיו והוא שאמר לו הש"י בשכרו הנני נותן לו את בריתי שלום היינו בשלימות כי ברית מספר תרי"ב וחסר א' מן תרי"ג והוא שאמר לו הש"י שיתן לו סכרי' בשלו' היינו בשלימות בלי שום מחסור ויעשה מרכבה לכל ההרי"ג מלות והבן:

צרור את המדיני' והכית' אות' כי לוררי' הם

פנחס

תולע

משפחת התולעי. הנה בכאן יש שינוי
מכל המשפחות שכול' כתיב בלמד
לראובן לשמעון וכאן בלא למד הלא דבר הוא כי
לית מלה או אות באורייתא וכו'. עוד יש בכאן
שינוי בתורה כי תלע כתיב חסר וא"ו ותולעי כתיב
מלא בוא"ו ובוודאי יש דברים בגו. וי"ל בזה בדרך
רמז ע"ד שכתוב במ"א על מה שאומרי' נותן
התורה לשון הווה והלא התורה כבר ניתנה בסיני
ומהראוי לומר נתן התורה לשון עבר ותירץ המ"א
משום דבכל יום ובכל עת הקב"ה ממלא חידושי'
בתורה ולכך אומרי' נותן לשון הווה שהיא דבר
ההוא תמיד ע"כ ע"ש וזה י"ל שהרמז כאן כי תלע
בלא וא"ו גימ' נתן ובוא"ו גימ' נותן והוא שמרומז
תלע אף שכבר נתן התורה עכ"ז משפחת התולעי
היינו שנתרבה וגפרה תמיד חידושי התורה ולכך
נעש' תולע בוא"ו שהוא נותן לשון הווה והבן:

יפקוד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה

אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניו י"ל
בזה להבין מה שהזכיר בכאן דוקא אלהי הרוחות לכל
בשר מה שלא אמר כן בשום מקו' והיה די לומר
יפקוד ה' איש על העד' וי"ל בזה דהולך היה לומר
וה כח דהא תפלת מרע"ה היה כאן שלא תהיה
עדת ישראל כלאן אשר אין להם רועה והיינו שיהיה
להם ראש ומנהיג כדי שידבקו והוא ינהלם וידריכ'ם
בדרך ישרה ושיוכל להעלות נשמותיהן בעת הצורך
והנה ידוע ראשי הדור הם לפי הדור ולפי שורש
נשמותיהן כן שולח השם ב"ה היודע שורש נשמות של
כל ישראל תמיד בכל דור ודור ראש ומנהיג להם
כפי אותו הדור בכדי שיוכל הראש הנדיק להעלות
כל בני דורו לשורשן ולקרובן לפני ה' ולכך א"א
שיתמנה ראש על הדור ע"י אדם כ"א ע"י השם ב"ה
שהוא מקור המקורות ונשמ' לכל הנשמות יודע
שורש נשמות של כל דור ודור כן הוא שולח ראש
ומנהיג להם לפי מה שצריכין וזה י"ל שרימו יפקוד
ה' שאת' אלהי הרוחות לכל בשר היינו אלהים על
כל הרוחות והנשמות של כל בשר ולכך לך נאה
לפקוד איש על העד' גם יפקוד הוא לשון חיבור
כמו דם מפקיד פקיד והיינו שהתפלל שיחבר ה'
הרוחות והנשמות לכל בשר כ"א לשורשו איש על
העד' היינו על ידו יעלו וייתחדו הרוחות והנשמות
של כל בשר לשורשם ולכך אתה ה' צריך לפקוד
ולמנות האיש הזה לפי הדור איש על העדה היינו
לא כמו שאמרו ישראל בימי שמואל הנביא תנה לנו
מלך שיהיה המלך בידם רק איש על העדה שהוא
יהיה פליון על העד' שכל נשמות ישראל יהיו דבוקים
בו והוא יהיה כלל נשמות ישראל שבאותו הדור כדי
שעל ידו יוכלו לעלות ולדבק בשורשם והוא שרימו
רש"י בצחות לשונו אמר לפניו רבונו של עולם גלוי
ידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד היינו הדעת של
כ"א ואחד שהוא לפי שורש נשמתו ואינם דומין זה
לזה לכך מנה עליהם מנהיג שיהא כובל כ"א ואחד
לפי דעתו היינו כנ"ל שיהיה המנהיג כלל דעת של כל

ישראל ויהיו הכל כלולים בו כ"א לפי דעתו אשר יצא
לפניהם היינו בתחלה יצא הוא מן הכוחות הרע
ואשר יבא לפניהם והיינו קודם להם יקשט עצמו
לצאת מן הקליפה ולבא אל הקדושה ואחר כך אשר
יוציאם מן הקליפה ואשר יביאם אל הקדושה והבן:

פרשת מטות

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר
זה הדבר וכו'. כבר צווחו ביה קמאי כי
זה הלשון לא מצינו בכל התורה כולה וי"ל בזה
דהענין ידוע כי הוא"ו של שם הוי"ה ב"ה הוא בשם
מטה נקרא והוא מבואר בז"ח פ' ויצא כי אלל יעקב
היה נקרא בשם מקל ואלל משה בשם מטה ויש בו'
הנ"ל שני ווי"ן והשני' נקראת בשם ו' ועירא וראשי
המטות היינו היודי"ן שעל הווי"ן:

עוד ירמוז בזה ע"ד הידוע מן א"א"ו וללה"ה
חלת אבהן הם תלת דיינין סי' כי אברהם

מטה כלפי חסד וילחק כלפי דין ויעקב בחיר שבאבות
הוא המכריע וממולע בין חסד ודין ונעשה בחי'
רחמים וזה י"ל שמרמו הפסוק וידבר משה אל ראשי
המטות היינו רישי דעמא שהם דיינים וזהו המטות
שהם מטין ומכריעין כנ"ל. לבני ישראל לאמר היינו
שיראו שיהיו דנים דין אמת לאמתו ויהיו מטין
באמת ובוה גורם להשכינה שתשרה בישראל בא רב
טוב ושפע לבית ישראל ע"ד דאיתא בטלי דייני בטלי
גוירפסי' והוא לבני ישראל לאמר אמירה הוא רכה
ובחינת חסד והיינו שנמשך על ידיהם לישראל רב
טוב וחסד והבן:

עוד י"ל וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל
לאמר. דהנה מרע"ה היה רוצה לאמר כאן

סתרי תורה ע"ד הידוע רזי וסודות נדר ושבועה
והיה ירא לגפשו לאומרם לכל המון עם כי לא כל
הרוצה ליטול את השם וכו' וידוע מה שכתוב בזוה"ק
ווי איאמינא ווי אי לא אמינא דלא ייבדון מרגליתא
טבא מבנייהו ולכך וידבר משה אל ראשי עם בני
ישראל מטות לבני ישראל היינו שהם מטים עצמם
רק אל הצורך לבני ישראל והם הם זכי הדעת ושלימי
הנפש ולהם גילה מפוני סתרי התורה הקדושה
התלוים בזה הפרשה והמשכיל יבין:

החלצו מאתכם אנשים לנבא וינבאו על מדין וכו'
לחת נקמת ה' במדין. י"ל בזה בדרך

רמז ע"ד ששמעתי ממהותי הרב הווחיק המנוח
מוהר"נ הרידענקר ז"ל על פסוק ואיש לא יעלה
עמך בכל ההר ההוא היינו כשאדם רוצה לעבוד ה'
באמת ובתמימות אזי צריך לחשוב ולדמות בעצמו
כאלו הוא בעצמו יחידי בעולם ולא יהיה לו שום
פניה משום אדם ועפ"ז אמרתי וכל אדם לא יהיה
באוהל מועד לכפר בקודש והבן וזהו ג"כ הפירוש
במקום שאין אנשים השתדל להיות איש היינו
שתשתדל להיות תמיד כמו במקום שאין אנשים וזה
י"ל שמרמוז ג"כ בפסוק כאן החלצו לשון הסרה היינו

ומשבר כל המקטרינים וכנ המעכבים את השפע וכל זה כשהם מקושרין זה בזה ואזי נקרא והיה מחניך קדוש כי הכל ילכו אחרי הראש ואזי ולא יראה בך ערות דבר היינו בודאי לא יבואו לידי עבירה ח"ו וזהו וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל היינו ראשי העדה שמכריעין ומטין ישראל לכף זכות או להיפוך ח"ו וגם לבני ישראל לאמר היינו שגם הם מכריעין ג"כ כ"א עצמו ואת כל העולם כנ"ל וזהו ויאמרו אל משה עבדיך נשאו את ראש היינו נשאו והעלו השכינה כביכול שנקראת ראש עד א"ס ב"ה כנ"ל ע"י שהיו לבוקים ומקושרים זה בזה ונקראים אנשי המלחמה היינו שננחמו עם כל המקטרינים כנ"ל ומתלבקים בראש. אשר בידנו פי' ברשותינו שלא הנחנו לשום אחד להפרד עצמו ח"ו ולילך חוץ מן השיטה רק כולנו אנחנו לבוקי זה בזה עד הראש למעלה עד א"ס ובודאי ולא נפקד ממנו איש בעבירה כנ"ל כשיהיה מחניך קדוש אז ולא יראה בך ערות דבר והמש"י :

אם תעברו חלוצים והייתם נקיים מה' ומישראל. יש בזה דברים נוראים מוסתרים אשר הראני ה' בזה ולא נתנו ליאמר ולכתוב אך ארמוז מעט מה שחנני ה' בזה ברחמי וברו"ח ע"פ שאמרתי על המשנה חומר בקודש כנ"ל שמטבלין כלים בתוך כלים היינו נשמות קדושות של ישראל נעשו בחי' מקוה עהרה זה לזה וכל נשמה נסתר בנשמה שלמעלה ממנה כשדבוקה בה וכך נתעלו ונעשרו כל הנשמות אחד בחבירו עד א"ס ב"ה וע"כ נאמר באברהם והשענו תחת העץ ואיתא בזה"ק שהיה בדיק לון בעינא דמיא והיינו כי אברהם היה ראש לכל הנשמות וע"כ היה מדכי גוברין ע"ד זאת הנפש אשר עשו בחרן כדאיתא בזה"ק ע"ש ולו עצמו היה הקב"ה מקוה עהרה כנ"ל שכל אחד נסתר זה בזה עד א"ס ב"ה והוא היה ראש לכל הנשמות והיה בחי' מקוה עהרה לכל ישראל והיתה מדתו מדת חסד שהיא בחי' מים ורמוז והשענו תחת העץ כי עץ גימ' כסף שהוא בחי' חסד והוא שרימוז שיהיה בדיק לון בעינא דמיא כנ"ל שהי' בחי' מקוה עהרה לכל הבא אליו וכמו שאמרתי על פסוק מקוה ישראל ה' שאלו ג' הם בחי' א' שמעריהם כנ"ל ע"ש והנה בני גד ובני ראובן היו רוצים להפריד עצמם מהיבוצו ודבוקות עם ישראל והוא שאמר להם מרע"ה אם תעברו חלוצים ולא תפרדו עצמיכם מישראל רק תהיו לבוקים ונאגדים אחד באחד יהיה לכם מעלה גדולה והייתם נקיים שתספרו ומפרש ממי מה' ומישראל מן ה' וגם מן נשמה קדושה שהוא בחי' ישראל והמש"י :

פרשת מסעי

ויבתוב משה את מוצאייהם למסעיהם ואלה מסעיהם למוצאייהם רבו בזה הספיקות ה' בראשונה נאמר מוצאייהם למסעיהם ואח"כ נאמר בהיפוך ב' ויכתוב משה וכו' נאמר ע"פ ה' ואח"כ לא נאמר ע"פ ה' אך דע ששמתני בשם א"י זללה"ה

שתסירו מאתכם אנשים כמו ואיש לא יעלה עמך רק ללחום מלחמת ה' במדין ולא לשום דבר אנושית ח"ו רק לתת נקמת ה' במדין והבן :
עבדיך נשאו את ראש אנשי המלחמה אשר בידנו ולא נפקד ממנו איש וכו' . איתא במדרש ולא נפקד ממנו איש בעבירה ע"כ והנה לכאורה הוא דברי נביאות וגם האיך הוא מקושר עם הקודם נשאו את ראש וכו' ולא נפקד בעבירה גם לר"ך להבין מלת אשר בידנו שאין לו שחר כלל וי"ל בזה לפע"ד בדרך רמז דהנה ידוע כי כל העולם בכלל הוא אדם שלם והיינו שיש ראשי העדה שהם בעלי מוחין שכלי' ויש עיני העדה היינו שמשגיחין בעסקי הציבור ובתקנתם ויש ידי העדה היינו בעלי מצות וג"ח ויש רגלי העדה היינו בעלי אמונה שאין להם אלא אמונה והנה כשהולכין כולם אחרי הראש ועושין הכל בחכמה ע"פ ראשי העדה ומקושרין זה בזה ואזי נקרא והיה מחניך קדוש היינו כנ"ל שכל האברים הם קדושים וחכמה שורה עליהם ואזי ולא יראה בך ערות דבר היינו שלא יפגע בכס שום עביר' כשהם מקושרים זה בזה כנ"ל והולכין כולם אחר הראש והראש לבוק ג"כ בלמעלה ממנו שנקרא ג"כ ראש שהוא השכינה כביכול כמ"ש הרב המגיד מו"ה דוב בער ז"ל אין עומדים להתפלל אלא מתוך כובד ראש פי' מתוך כובד שבראש שהיא גלות השכינה כביכול ועוד למעלה אית רישא דכל רישין ורישא דלא אחיידע עד א"ס ב"ה וכשהם לבוקים ומקושרי' זה בזה אז נקרא אדם שלם ושם השכינה שורה וע"כ כל ב' עשרה שכינתא שריא כי יש שם ז' ימי הבנין ותלת מוחין וחזי נקרא אדם שלם וזהו שאמר בגמרא עבר אדם עבירה א' אזי לו שהכריע עצמו ואת כל העולם כולו לכף חוב עשה אדם מצוה אחת אשריו שהכריע עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות והוא ע"ד שפירשתי כי כשהם לבוקים ומקושרים זה בזה אזי כשאחד עושה מצוה יש עלי' לכא"ו"א עד למעלה למעלה עד א"ס ב"ה אבל כשעושה עבירה אחת הוא להיפוך גורם ירידה לכולם עד נוקבא דת"ר וזהו שאז שטרים ראשיכם כי הנה ד"מ למלך ב"ו שהוא גשמי נכנסי' אליו דרך שער הגשמי אבל ממ"ה הקב"ה שהוא השכל הנעלם הרוחני בודאי השער שנכנסין בו למלך הוא ג"כ רוחני והיינו השכל של כ"א הוא השער שעי' השכל נכנסין למלך וזהו שאז שטרים ראשיכם היינו כשמדריגת תחתונות מתחילין ליכנס דרך שער השכל כנ"ל אז מתנשאים ג"כ ראשיכם כי הם לבוקים ומקושרים זה בזה כנ"ל ואזי והנשאו פתחי עולם שנפתחין כל האזרות ויורד כל ההשפעות ורב עוב לישראל ויבוא מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד ה' וכו' ה' גבור מלחמה כי ידוע שנקב"ה דרכו תמיד להיטיב ולהשפיע טובה ובפרט לישראל עמו אשר בחר בהם אך מצד המקבלים כשהם ח"ו אינם זכאין אזי פועלים במעשיהם מקטרינים שאינם מניחים השפע לבוא אליהם אבל כשהם לבוקים ומקושרים זה בזה כנ"ל אז נקרא ה' גבור מלחמה היינו שנלחם עמהם בע"כ

כשירד מדת גבור' מלעיל' הוא ג"כ לרחם על ישראל וללהע זריהם וכשהמקבלים הם טובים אזי מקבלים הדבר כמו שירד מן השמים לטובה ואם ח"ו להיפוך אז אפי' מדת החסד נהפך לדין והחסד הוא לאוה"ע וזהו דאיתא בגמרא הסד לאומים קטאת הוא לישראל היינו לשון חסרון שהוא חסרון לישראל כי אם היו ישראל טובים אזי היה החסד להם והגבורה לאוה"ע ועפ"ו יזכר מ"ש בזה"ק כד הוה רשב"י חי הוה מקוים בו וארובות השמים נפתחו ולכאורה הא זה קלה שמה היה מבול על הארץ אך דהאמת הוא דכמבול כתיב ויהי הנשם על הארץ ארבעים יום ואח"כ ויהי המבול על הארץ ופי' רש"י ז"ל כשירדו הנשמים ירדו אם ישבו יהיו נשמי ברכה והם לא הטיבו דרכם ויהי המבול על הארץ שנהפך הנשמי ברכה למבול חלילה כי המקבלים הסכו אותו לרעה לכן בימי רשב"י ע"ה שהיה מנין על דורו והיו לדיק' הרבה בחוץ הדור ההוא היה הפסוק הנ"ל בדורו לברכה וארובות השמים נפתחו וירד שפע ורחמים באור תורתו של רשב"י ע"ה וחזיריו והארץ האירה מכבודם לעולמי עולמים וכד רשב"י מית אפילו הפסוק ויסכרו מעינות תהום רבה שהוא טובה נהפך זה על תורת רשב"י ע"ה שנסתם מעינות החכמה ולחכם יספיק הקינור לכן כל מולא ה' היא טוב וחסד והוא שמרמו הפסוק ויכתוב משה את מולאיהם למסעיהם היינו המולא של המסעות האך ירדו מן השמים ע"פ ה' היינו הוי"ה שורש החסד ואלה מסעיהם למולאיהם היינו שאללם נשתנה המולא ומפרש הרעות שהיה מולא את אותם בענין המסעות והכל כפי בחי' המקבלים אם המקבלים הם טובים אזי מקבלים כל טוב וחסד משמים כמו שירד בחסד והבין:

עוד יש לבאר הטעם שלא נכתב ע"פ ה' בהתחלת הפסוק אלה מסעי בני ישראל ואלל ויכתוב

משה נאמר ע"פ ה' דהנה ידוע ענין המסעות היו כפי הצורך להשם ב"ה מקור המקורות כדי לייחד יחודים בכל מקום ומקום לפי בחינתו אך ישראל לא ידעו מזה רק שזוה להם משה לנסוע ונסעו אך משה רבינו ע"ה הוא היה יודע האמת כוונת השם ב"ה ולכך אלל מסעי בני ישראל לא נכתב ע"פ ה' ואלל ויכתוב משה את מולאיהם למסעיהם נאמר ע"פ ה' היינו שמרע"ה היה יודע תוכן אמיתת כוונת הש"י בכל מסע ומסע וכל היחודים שנעשו בכל מקום ומקום וזהו על פי ס' מספר ז"א ע"ה שהוא יחוד הוי"ה ואלל ע"ה והבין:

עוד י"ל ויכתוב משה את מולאיהם למסעיהם ואלה מסעיהם למולאיהם. יש להעיר בזה

כפל הלשון ושינוי הלשון כנ"ל ויבואר ע"ד שאמרתי ע"פ מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל להבין השינוי תואר יעקב ישראל גם ענין אוהל ומשכן ויבואר ע"פ מה שקבלתי מרבתי ע"ה ע"פ מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ היינו שכל מצעדי גבר מאתו כוננו לאיזה סיבה אשר יחפץ בדבר האדון

וללה"ה כי כל המסעות היו מ"ב והם אלל כל אדם מיום הולדו עד שובו אל עולמו ולהבין זה כי מיום הלידה והולאתו מרחם אמו הוא בחי' יציאת מזרים כנודע ואה"כ נוסע ממסע למסע עד בואו לארץ החיים העליונה וכמ"ש ע"פ ה' יחנו וע"פ ה' יסעו כי הוא בחי' גדלות וקטנות ע"ש בס' הנ"ל וגם שמעתי מאיש אחד מיוחד שהמ"ב מסעות הוא בחי' הספירה משם מ"ב מלילה ראשונה של פסח עד חג השבועות שהוא השלימות בקבלת התורה ואע"פ שהם מ"ט. יום כל שבוע היא בחי' א' הכוללת כידוע ושורשם הם מ"ב והם מרומזים נגד מ"ב מסעות הנכתבים פה ובוודאי נכתבו המסעות בתורה להורות הדרך הישר לאיש הישראלי לידע הדרך אשר ילך בו כל ימי חייו ליסע ממסע למסע וידוע שכל המסעות הם בחי' קדושים וטהורים כמו ששמעתי מן אה"ו וללה"ה בשם ספר ברית מנוחה קברות התאוה הוא בחי' החכמה כי שם קברו את העם המחאזים פי' מי שבא למדת חכמה אזי בעל ממנו כל התאוות מרוב דבקותו בו יתברך ומוזה נבין לכל המסעות שבוודאי הם בחי' קדושות ומעלות רמות וכן ג"כ תבערה בוודאי הוא בחי' קדושה אך הם כאשר באו למקומות הללו נשתנה הדבר על ידי מעשיהם ונהפך להם ללא טובה ר"ל כמו שמפורש בתורה קברות התאוה וכן שאר מסעות כי שם קברו כפשוטן וכן בתבערה כי בערה בס' אש ה' ואם היו נוסעים ובאים למסעות הנ"ל ולא ישנו אותם במעשיהם בוודאי היה מאיר להם כל מסע ומסע באור הגנוז בהוכו ודי בזה למבין והוא שאמר הכתוב אלה מסעי בני ישראל ויכתוב משה את מולאיהם למסעיהם ע"פ ה' פי' משה כתב בתורה המסעות איך הם עומדים ברומו של עולם מתחלת יציאת האדם מרחם אמו עד בואו לארץ החיים העליונה כדי שידע האדם להדרך אשר ילך בה ע"פ ה' ואלה מסעיהם למולאיהם היינו האך שינו אותם במעשיהם לא טובים ולכך לא נאמר כאן ע"פ ה' והבין זה וה' יורנו בדרך הישר והאמת לפניו אמן:

עוד ירמוז ע"ד הראשון אך אין מדרש בלא חידוש ע"ד אש לפניו חלק ותלהט סביב לריו כי אין דבר רע יורד מן השמים רק הכל טוב וחסד אפי'

שם הוא כולו אף שבעלם אינו עומד במקום מחשבתו
 עכ"ל גופא בטר רישא גרירא וזהו שאמר כנחלים
 נטיו היינו כמו שהנחל נמשך ונתפשט ממעין הנובע
 אף שהוא חוץ ממעין הנובע עכ"ל הנחל דבוק למקור
 והמקור לנחל ולאחד יחשב ואין ציניהם הפרש כלל
 כיון שבראשו הוא מחובר למעין כן הוא ג"כ בענין
 נסיעה של הלדיק שהוא דבוק תמיד למקור אף שהוא
 לפעמים במדריגה קטנה המכונה בשם יעקב עכ"ל
 הוא טוב לטעם משכנותיך ישראל שהמשכן וקביעות
 שלו שהוא דבוק שם הוא ענף עליון הנקרא ישראל
 וכו' וממילא במקום שמחשבתו שם הוא כולו בסוד
 אחדות אחד ואין הפסק כלל. וזה י"ל שמרמו ג"כ
 הפסוק בקיצור נמרץ ויכתוב משה את מולאיהם
 למסעיהם על פי ה' היינו ממקום מולא ודביקות
 שלהם נמשך ונתפשט לכל מסע ומסע שלהם ואלה
 מסעיהם למולאיהם היינו לרמוז כל מסעיהם
 שכלכו בהם היו מחוברים ודבוקים להמולא ומקור
 ושורש שלהם והכל הולך אל מקום אחד כמו הנחל
 הנמשך ממקור אף שכולו חוץ למקור אך שבראשו
 הוא מתאחד למקור כנ"ל והמש"י:

ויסעו ממרה ויבאו אלימה ושם שתיים עשרה
 עינות מים ושבעים תמרים ויחנו שם. יש
 לפרש בזה ע"ד רמז דהנה שמעתי מן אה"ל וללה"ה
 בשם ספר ברית מנוחה כשרואים איזה ת"ח שיצא
 חוץ מן השיטה ועושה שלא כהוגן בודאי שמה מן
 המים המרים ע"כ והנה להבין זה הוא ענין רב
 אך ע"פ פשוטו יש להבין זה כי בתורתנו הקדושה
 יש מים מתוקים ומים המרים וראיה שכל התנאים
 והאמוראים וכל הלדיקים מימות מרע"ה ושיהיה
 עד שיבא משיח כולם לומדין מן התורה דרך ישכון
 אור לעבודת הבורא יתברך וכל האפיקורסים
 מביאין ראיה מן התורה עצמה להיפוך ושיש ה"ו
 שתי ראיות כמו הרבה עניינים הזכרים בגמרא מן
 הלדיקים ע"ש והיינו שיש בתורה מים המרים ג"כ
 ואותו שאינו לומד באמת אזי עושה עמם המרירות
 שיש בתורה ר"ל וכשנכנסין בזה הדרך השם יצילנו
 אז כבד הדבר מאוד לפטור עצמו מזה הדרך של
 שקר. והנה קבלתי חלים ר"ת יעקב אבינו לא מת
 והוא מרמו על כהי' אמת כי השטח קאי ואינו
 בטל לעול' ולכך יעקב שהוא מדת אמת לא מת שהוא
 חי וקיים לעולם והוא שמרמו הפסוק ויסעו ממרה
 היינו שישראל הסיעו עצמם מן מים המרים שהוא
 דרך השקר. ויבאו אלימה כונו לחלים היינו לכהי'
 יעקב אבינו לא מת שהוא כהי' אמת וכשבאו לזה
 הדרך לטעום עמם מתיקית התורה או ושם שתיים
 עשרה עינות מים היינו שהיו י"ב שבעים והיו כ"א
 מולא בתורה מעין נובע מקור חכמה איך לעבוד
 השם יתברך ב"ה כ"א לפי צהינתו ושבעים תמרים
 היינו זכו לבחי' סוד גימ' שבעים וקיינו רזי התורה
 ויחנו שם ועי"ל היה להם היות וקיום והבן:

חסלת הפר במדבר

ב"ה להוליכו בדרך ההוא כמו שיבואר אך האדם
 ודרכו יחפץ כי הוא חפץ בדרך זה לצורך עצמו
 וצאמת הכל הוא דרך הקב"ה וה' עשה שיחפץ לילך
 בדרך זה לסיבה הנר"ך להאדון ב"ה והיינו שמפרש
 כי יסול לא יוטל היינו הנלוזין קדישין שנפלו ונטבעו
 בעמקי הקליפו' לא יוטל לשון התנשאות כמו וינטלם
 וינשאם היינו לשון צתמיה לא יוטל איך אפשר שלא
 יתנשא ויתרומם לשורשו ומקודו כי לא יודח ממנו
 נדה מי כהחכם האדון ב"ה שולח רצון להלדיק לילך
 בדרך ההוא ועל ידי מחשבותיו הקדושים ועבודתו
 הקדושה הוא מעלה ומנשא הנלוזין קדישין לשורשם
 ומקורם. והנה ידוע יעקב הוא מדריגה קטנה
 וישראל הוא מעלה גדולה כמו שיבואר מהו שם
 ישראל וזהו שכתוב מה טובו אוהליך יעקב כי אוהל
 הוא דרך עראי והוא כינוי לנסיעה ממקום למקום
 והוא מתכנה ע"ד הלדיק שהוא טוב אף שהוא יעקב
 מדריגה קטנה והטעם משכנותיך היינו המשכן
 והקביעות מקומו הוא מכונה בשם ישראל היינו
 מדריגה עליונה כדאיתא ישראל אותיות לי ראש
 והיינו כשישראל יש להם ראש ומנהיג שהוא בסוד
 הדעת והמחשבה והחכמה והם דבוקים בו אז מכוני'
 בשם ישראל כלו' לי ראש היינו שיש להם ראש ומנהיג
 וגם הלדיק עצמו הוא מכונה בשם ישראל ע"ש לי
 ראש היינו שהוא מדובק תמיד למקור שהוא החכמה
 שהיא המקור וראש וחכמת אדם תאיר פניו ובאור
 פני מלך היים גם החכמה תחיה בעליה נמלא
 כשדבוק לחכמה הוא דבוק למקור מים חיים הנובע
 תמיד בלי הפסק רק הולך ומתגבר תמיד והנה אחר
 דחכמה שריא ע"כ גם כינה שריא שם ע"ד שהן תרין
 ריעין דלא מתפרשין ולכך ראש הוא אותיות אשר
 שהיא בסוד הבינה המאשרנו כידוע וע"ד הנאמר
 אשר הולאתיך מארץ מצרים כי בסוד הבינה ויובלא
 נפקו ממלרים כדאיתא בזה"ק וזהו שמרמו לי ראש
 וגם לי אשר היינו שהוא דבוק לחכמה ובינה והכל
 מרמו בשם ישראל. והוא שאמר משה רבינו ע"ה
 ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כ"א ליראה
 וכו' להבין מלת ועתה והיינו כי אע"פ שמרע"ה היה
 עניו מאוד מכל האדם עכ"ל הכיר והשיג איכות
 עצמו ומדריגה העליונה שהיה דבוק בו ואיך שהוא
 הראש ומנהיג של ישראל והוא שאמר ועתה בעת
 הזאת שאתם מכונים בשם ישראל היינו שיש לכם
 ראש ומנהיג כמוני הוא עת ליראה את ה' כי כעת
 היא מילתא זוטרתא ואם לא עכשיו אימתי וכן הוא
 בכל דור ודור לפי דור דורשיו ומנהיגיו כשיש להם
 ראש ומנהיג נקראים ישראל אותיות לי ראש כנ"ל
 והוא שאמר שטובים הנסיעות והדרכים של הלדיק
 המכונים בשם אוהלים כי אורח לדיקים כאור נונה
 הולך ואור וכו' משכנותיך היינו המקום הקביעות
 שהוא דבוק בו הוא ישראל אותיות לי ראש היינו
 שדבוק לחכמה שהוא ראש ומקור מים חיים וכו' כי
 החכמה תחיה בעליה ובמקום שמחשבתו של אדם

